

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТАТА НА ИНСПЕКЦИСКИОТ СОВЕТ
ЗА 2024 ГОДИНА**

Дел. Бр.	01- 371/2	Даниела Рендевска
		[име и презиме]
Датум:	27-03-2025	Претседател
		[функција]
Место:	Скопје	[потпис]

СОДРЖИНА

ИЗВРШНО РЕЗИМЕ	1
I. ВОВЕД.....	11
I.1 Мисија на Инспекцискиот совет	12
I.2 Визија на Инспекцискиот совет	13
I.3 Вредности и принципи на кои се темели Инспекцискиот совет.....	13
II. ИНСПЕКЦИСКИ СОВЕТ.....	14
II.1 Статус и надлежности.....	14
II.2 Организациска поставеност и човечки ресурси.....	16
III. РЕАЛИЗИРАНИ АКТИВНОСТИ.....	19
III.1 Следење на спроведувањето на законските прописи за инспекциски надзор....	19
III.1.1 Давање мислења на законите и подзаконските акти од областа на инспекцискиот надзор	20
III.1.2 Давање на налог за вршење на поединечен и заеднички инспекциски надзор	20
III.2 Клучни производи и услуги на Советот	23
III.2.1 Давање на согласност на Годишните планови за работа на инспекциските служби.....	24
III.2.2 Давање мислења на Извештајот за работа на инспекциската служба за претходните шест месеци.....	24
III.2.3 Извештај за оценување на учинок на инспектор.....	25
III.2.4 Донесување и спроведување на Програма за генеричка обука на инспекторите	25
III.2.5 Спроведување на Програма за интерактивна обука на кандидати за инспектори и организирање на испит за општ дел.....	27
III.2.6 Надградба на базата на инспектори обучувачи	29
III.2.7 Издавање на лиценца за инспектор	29
III.2.8 Реиздавање на лиценца за инспектор.....	30
III.2.9 Одземање на лиценца на инспектор	31
III.2.10 Постапување по претставки на физички и правни лица	32
III.2.11 Иницијативи за утврдување на дисциплинска одговорност од страна на инспектор	35
III.2.12 Одржување на Регистри на Советот.....	37
III.2.13 Воспоставување на софтверско решение за е – Инспектор.....	37

III.3	Соработка со други институции, организации, медиуми, јавност и меѓународна соработка	41
III.3.1	Соработка со ЕБОР	41
III.3.2	Соработка со Државната комисија за спречување на корупција (ДКСК)....	42
III.3.3	Соработка со Министерството за јавна администрација	45
III.3.4	Соработка со УСАИД проектот „Партнерство против корупција“	46
III.3.5	Учество во Националната развојна стратегија (НРС).....	47
III.3.6	Учество во Национално координативно тело за дискриминација	48
III.3.7	Учество во Националниот совет за формализирање на неформалната економија.....	48
III.4	Подобрување на работењето на Советот	49
III.4.1	Вработување на стручни административни службеници	49
III.4.2	Пополнување на работни места во Инспекциски совет	49
III.4.3	Стратешки план на Советот 2024 – 2026 година.....	50
III.4.4	Годишен план за работа на Советот за 2025 година.....	52
III.4.5	Спроведување на обука за службениците во стручно-административната служба на Советот.....	54
III.4.6	Одржување и надградба на ИТ системите во Инспекциски совет.....	55
IV.	БУЏЕТ И ФИНАНСИСКО РАБОТЕЊЕ	57
V.	ЗАКЛУЧОЦИ	58

ЛИСТА НА КРАТЕНКИ

АХВ	Агенција за храна и ветеринарство - Сектор за инспекциски надзор
ДАРСМ	Државен архив на Република Северна Македонија - Одделение за инспекциски надзор
ДДИ	Државен девизен инспекторат
ДЗС	Дирекција за заштита и спасување
ДИГУ	Државен инспекторат за градежништво и урбанизам
ДИЖС	Државен инспекторат за животна средина
ДИЗ	Државен инспекторат за земјоделство
ДИЛС	Државен инспекторат за локална самоуправа
ДИП	Државен просветен инспекторат
ДИТ	Државен инспекторат за транспорт
ДИЕРМС	Државен инспекторат за енергетика, рударство и минерални сировини
ДИШЛ	Државен инспекторат за шумарство и ловство
ДКИ	Државен комунален инспекторат
ДПИ	Државен пазарен инспекторат
ДРС	Дирекција за радијациона сигурност
ДСЗИ	Државен санитарен и здравствен инспекторат
ДТИ	Државен инспекторат за труд
ДУИ	Државен управен инспекторат
ИУЈ	Инспекторат за употреба на јазиците
МАЛМЕД	Агенција за лекови и медицински средства - Одделение за инспекциски надзор
МЗ-СХ	Министерство за здравство – Сектор за хемикалии
МС	Министерство за спорт - Одделение за инспекциски надзор
МКТ - СУИН	Министерство за култура и туризам - Сектор за управен и инспекциски надзор
МТ-КПО	Министерство за транспорт – Капетанија на пристаништата Охрид
МСПДМ-СЗ	Министерство за социјална политика, демографија и млади - Сектор за инспекциски надзор во социјалната заштита
ЗИН	Закон за инспекциски надзор („Службен весник на РСМ“ бр.102/19, 272/24 и 22/25)
УЗКН	Управа за заштита на културното наследство - Одделение за инспекциски надзор
УСЖС	Управа за сигурност во железничкиот систем
ЦУК	Центар за управување со кризи - Одделение за инспекциски надзор
МЈА	Министерство за јавна администрација

ДКСК	Државна комисија за спречување на корупција
ЕБОР	Европска банка за обнова и развој

ИЗВРШНО РЕЗИМЕ

Годишниот извештај за работа на Инспекцискиот совет за 2024 година е изработен врз основа на член 16, став (3) од Законот за инспекциски надзор надзор („Службен весник на РСМ“ бр.102/19, 272/24 и 22/25), согласно кој, Советот за својата работа поднесува годишен извештај за информирање до Владата на Република Северна Македонија и Собранието на Република Северна Македонија, најдоцна до крајот на првото тримесечје на тековната, за претходната година.

Инспекцискиот совет е колегијален самостоен орган на државната управа, составен од претседател и шест члена, кои функцијата ја извршуваат професионално, со мандат од четири години. Законските надлежности на Советот се утврдени со Законот за инспекциски надзор, и вклучуваат: воспоставување на електронскиот систем за инспекциско работење („е-Инспектор“); обезбедување генерички обуки на инспекторите и интерактивна обука на кандидатите за инспектори; издавање и одземање на лиценци; ја следи успешноста на работење на инспекторите, додека пак, преку постапување по претставки доставени од физички и правни лица ги лоцира можните неправилности во работењето на поединечни инспектори, прибира податоци, ги анализира и презема мерки во ситуации во кои наводите се потврдени, со цел зголемување на довербата кај граѓаните во севкупниот инспекциски систем.

Визијата на Инспекцискиот совет е модерен, функционален и ефикасен инспекциски систем, кој се потпира на најдобрите национални и меѓународни практики, во кој веруваат и граѓаните и економските оператори во Република Северна Македонија.

Работата на претседателот и шесте членови на Советот, е поддржана од стручно-административната служба, со која раководи генерален секретар, а со Правилникот за систематизација на работните места, систематизирани се вкупно 38 работни места, од кои на крајот на 2024 година, вкупно се пополнети само 11 (од кои 2 во мирување).

Во текот на 2024 година, Инспекцискиот совет одржал вкупно 56 седници, на кои се разгледани вкупно 654 точки.

Во 2024 година, Советот разгледал и издал:

- 38 налози за вршење на инспекциски надзор, од кои во 23 случаи е утврдена повреда на законите;
- 27 согласности на Годишни планови за работа на инспекциските служби за 2025 година (УСЖС нема доставено);

- разгледал и усвоил 26 извештаи за работа на инспекциските служби за период јули-декември 2023 година и се дадени позитивни мислења, додека извештај нема доставено само МЗ-СХ и УСЖС;
- разгледал и усвоил 26 Извештаи за работа на инспекциските служби за период јануари-јуни 2024 година и се дадени позитивни мислења, додека две инспекциски служби немаат воопшто доставено извештај за работа и тоа: МЗ-СХ и УСЖС;
- За информирање разгледани се 23 извештаи за оценување на учинокот на инспекторите за 2023 година, додека 5 инспекциски служби не доставиле извештај (ДДИ, МЗ-СХ, УСЖС, ДИЛС и АМС).

Генеричките обуки од Годишната програма за генерички обуки на инспекторите за 2024 година беа реализирани преку самостојно учење на ЛМС платформата односно преку електронскиот систем за управување со стручното усовршување и обука на инспекторите. За секоја завршена генеричка обука системот генерира сертификат на име на инспекторот која ја реализирал обуката во целост. Според податоците во системот, во 2024 година се генерирани вкупно 3.341 сертификати за успешно реализирани генерички обуки на инспекторите во 2024 година.

Во согласност со член 49 став 3 од ЗИН, Советот на 20.06.2024 година донесе Годишна програма за генерички обуки на инспекторите за 2025 година, која е проширена со една нова тема: 1.16 „Пријавување на кривично дело против субјект на инспекциски надзор и пријавување на корупција при спроведување на инспекциска постапка“, неопходна за подобрување на професионалните и стручните компетенции на инспекторите, која беше предвидена да се развие во рамките на УСАИД проектот „Партнерство против корупција“ (USAID-funded project Partnership Against Corruption) и за која со исклучок на останатите теми од програмата, инспекторите дополнително ќе бидат известени кога истата ќе биде достапна на ЛМС платформата. Заклучно со 31.03.2025 година на ЛМС платформата се достапни 15 обуки од различни области, неопходни за надградување на стручните и професионални компетенции, вештини и знаења на инспекторите.

Во текот на 2024 година реализирани се вкупно две интерактивни обуки за кандидати за инспектори. Во периодот март-јуни 2024 година, интерактивната обука ја посетиле вкупно 56 инспектори, а во периодот септември-декември 2024 година обуката ја посетиле вкупно 21 инспектор. Вкупната бројка на обучени инспектори од страна на Инспекциски совет (на државно и локално ниво) изнесува 77 во текот на 2024 година.

Во согласност со Стратегијата за стручно усовршување и обуки на инспекторите во инспекциските служби 2020-2024 година, Инспекцискиот совет веќе четири години гради и

одржува база на обучувачи – инспектори, кои се сертифицирани за спроведување на интерактивните обуки за кандидатите за инспектори, која брои 22 сертифицирани инспектори обучувачи.

После успешно спроведените интерактивни обуки и практичната работа во 2023 година и положениот практичен испит за инспектор, во текот на 2024 година Инспекцискиот совет издаде вкупно 81 лиценци за инспектор, од кои 51 лиценци на државни и 30 лиценци на општински инспектори. Дополнително, Инспекцискиот совет во 2024 година има реиздадено вкупно 148 лиценци за инспектори со трајна важност.

Согласно член 18 став (1), алинеја 8 и член 45 став (1) од ЗИН, Инспекцискиот совет е должен да донесе решение со кое на инспектор ќе му ја одземе лиценцата за инспектор, поради пензионирање. Во таа смисла, во 2024 година, врз основа на известувања од инспекциските служби, Инспекцискиот совет донесе Решенија за одземање на лиценци на вкупно 23 инспектори, по сила на закон и заради исполнување на условите за стекнување право на старосна пензија.

Во текот на 2024 година, Советот разгледал вкупно 490 дописи со содржина на претставки, поплаки, жалби и друго (во натамошниот текст: претставки), од кои дел од нив се од заедничка надлежност на две или повеќе инспекциски служби на постапување, од кои 118 претставки се однесуваат на работата на инспекторите, 296 претставки се препратени во надлежност на инспекциските служби, општините, како и на други органи на државната управа, додека а останатите 76 побарани се дополнителни податоци и/или е констатирано дека се неосновани, некомплетни, или се повторуваат како претставки со иста содржина и се затворени со службена белешка. По области, поднесените претставки се однесуваат на:

1. Пазар, работни односи и безбедност и здравје при работа - 156
2. Животна средина и заштита на здравје на луѓето – 46
3. Градежништво, урбанизам, комунални работи и транспорт – 77
4. Земјоделство, шумарство, ветеринарство и безбедност на храна – 35
5. Образование, наука и култура – 68
6. Управа – 108

Од вкупно поднесените претставки, Инспекцискиот совет издал 13 налози за вршење на поединечен или заеднички инспекциски надзор, додека останатите се препратени до надлежна инспекциска служба.

Во однос на постапувањето по поднесените претставки, 74 се препратени до Државниот пазарен инспекторат, 43 до Државниот инспекторат за труд, 4 до Државниот инспекторат за енергетика, рударство и минерални сировини, 16 во Државниот инспекторат

за животна средина, 1 во Агенцијата за лекови и медицински средства - Одделение за инспекциски надзор, 13 во Државниот санитарен и здравствен инспекторат, 1 во Државниот комунален инспекторат, 12 во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам, 11 во Државниот инспекторат за транспорт, 26 во Агенцијата за храна и ветеринарство - Сектор за инспекциски надзор, 1 во Државниот инспекторат за шумарство и ловство, 4 во Државниот инспекторат за земјоделство, 15 во Државниот просветен инспекторат, 21 во Државниот управен инспекторат, 1 во Државниот инспекторат за локална самоуправа, 8 во Министерството за труд и социјална политика, демографија и млади - Сектор за инспекциски надзор, 11 во Министерството за спорт - Одделение за инспекциски надзор, како и 48 на Градоначалниците на надлежните општини.

Како напомена, останатите поднесоци, архивирани под називот „претставки“ во 2024 година, се разни известувања, жалби, приговори и сл. за кои согласно Законот за инспекциски надзор, Советот нема надлежност да постапува, како и одговори од страна на Советот до подносителите, барања за дополнителни податоци, повлечени предмети од страна на подносителите и затворени предмети со службена белешка, кои поради нивната суштина нема можност да се прикажат во Табелата бр.12.

Континуираниот пораст на бројот на поднесени претставки хронолошки, односно во 2019 година – 237 поднесени претставки, во 2020 година – 367 поднесени претставки, во 2021 година – 384 поднесени претставки, во 2022 година - 481 поднесени претставки, во 2023 година – 496 поднесени претставки и 2024 година – 490 поднесени претставки е показател на значително зголемување на довербата која граѓаните ја имаат во Инспекцискиот совет, во насока на решавање на нивните проблеми во врска со инспекциските служби. Оваа значително голема бројка на претставките кои се во директна надлежност на Инспекцискиот совет и се предмет на неговите основни надлежности дава слика за зголемената доверба во Советот, како и дека граѓаните ја препознаваат улогата на Советот во инспекцискиот систем во Република Северна Македонија.

Координацијата и комуникацијата на Советот со инспекциските служби мора да биде на највисоко ниво, со цел исполнување на обврските пропишани со закон. Но, за жал, во пракса се покажува дека законските рокови не се почитуваат од страна на некои инспекциски служби, што може да придонесе за застој во работата на Советот. Од овие причини, Советот, воспостави систем за целосна дигитализација и автоматизација на инспекцискиот надзор Е-инспектор, со кој сите инспектори ќе бидат поврзани на централно ниво и целокупната инспекциска постапка ќе се врши дигитално, а на кој во моментот се вклучени шестнаесет инспекциски служби и ја користат платформата (Државен пазарен инспекторат, Државен инспекторат за труд, Државен управен инспекторат, Државниот санитарен и здравствен инспекторат, Државниот девизен инспекторат, Државен комунален

инспекторат, Државен инспекторат за транспорт, Државен инспекторат за градежништво и урбанзам, Државен инспекторат за шумарство и ловство, Државен инспекторат за локална самоуправа, Инспекторат за употреба на јазиците, Државниот просветен инспекторат, Државен инспекторат за животна средина, Државен инспекторат за земјоделство, Државен инспекторат за енергетика, рударство и минерални сировини и Агенцијата за храна и ветеринарство), а неговото доразвивање и приклучување на останатите инспекциски служби под јурисдикција на Инспекцискиот совет е главен приоритет за следниот тригодишен период. Системот треба да овозможи електронска распределба на надзори по инспектори, следење на реализацијата на надзорите и генерирање на записници и решенија, генерирање на месечни планови, шестмесечни извештаи и други типови на извештаи, за секоја инспекциска служба. Придобивките од овој систем за субјектите на надзор се далеку поголеми отколку за самите инспектори и инспекциски служби. Овој систем ќе го намали субјективното влијание на инспекторот кој го врши инспекцискиот надзор. Преку автоматизирани листи за проверка со кои ќе бидат прецизирани правата и обврските, но и мерките за неисполнетоста на обврските, инспекцискиот надзор ќе биде објективен, унифициран и без можност за манипулација, со што ќе се зголеми правната сигурност и довербата на граѓаните во севкупниот инспекциски систем.

Инспекцискиот совет и во текот на 2024 година интензивно работеше на развивање на софтверско решение е-Инспектор, за автоматизација на инспекциската постапка и инспекциското работење, кој ќе овозможи електронско поврзување и работење на сите 28 инспекциски служби под негова јурисдикција.

Согласно Планот за реализација на проектот, до април 2024 година се развија 13 модули за:

- Државен инспекторат за земјоделство
- Агенција за храна и ветеринарство - Сектор за инспекциски надзор
- Државен санитарен и здравствен инспекторат
- Државен инспекторат за животна средина
- Државен просветен инспекторат
- Државен инспекторат за шумарство и ловство
- Државен комунален инспекторат
- Државен инспекторат за градежништво и урбанизам
- Државен инспекторат за локална самоуправа
- Државен инспекторат за транспорт
- Државен инспекторат за енергетика, рударство и минерални сировини
- Државен девизен инспекторат и
- Инспекторат за употреба на јазиците.

За потребите на инспекторите и полесното користење на е-Инспектор, се изработија Практично упатство за примена на е-Инспектор и интерактивни видеа со упатства за сите алатки и функционалности на системот. Дополнително, во текот на 2024 година е изработена Наставна програма за употреба на Е-инспектор и развиена е обуката SCORM, која е поставена на LMS – системот за електронско учење на Инспекцискиот совет, како дел од Годишната програма за генеричка обука на инспекторите и како задолжителна обука за сите инспектори.

Со целосно вклучување на платформата е-Инспектор на сите 13 инспекциски служби во април 2024 година, се финализираше втората фаза за развој на софтверското решение е-Инспектор, во рамки на проектот е-Инспектор – продолжување на поддршката на инспекциските реформи во Република Северна Македонија, поддржан од Европската банка за обнова и развој (ЕБРД).

Во текот на 2024 година, согласно Годишниот план за јавни набавки, Инспекцискиот совет објави оглас за јавна набавка, со предмет на договорот на набавка - Изнајмување на облак (Cloud) платформа за хостирање на системите на Инспекцискиот совет (системот е-Инспектор, ЛМС систем кој во себе вклучува е-учење, е-тестирање и одржување на конференции во живо, веб страна и сопствен маил сервер за службена комуникација на службениот domeјн is.gov.mk) и склучи Договор за Изнајмување на облак (Cloud) платформа за хостирање на системите на Инспекцискиот совет кој е со важност од 12 месеци, односно до декември 2025 година.

Со оглед на тоа што одржувањето на системот е-Инспектор до април 2025 година е во рамки на проектот е-Инспектор – продолжување на поддршката на инспекциските реформи во Република Северна Македонија, поддржан од ЕБОР, од страна на компанијата ИТгма, Инспекцискиот совет во Годишниот план за јавни набавки за 2025 година има предвидено започнување на постапка за јавна набавка за Услуги за одржување на системите на Инспекциски совет, во коишто системи спаѓаат ЛМС системот за управување со е-учење и е-тестирање, веб страната на Инспекциски совет (www.is.gov.mk), е-маил сервер (mail.is.gov.mk) и системот е-Инспектор.

Со цел да се даде преглед на состојбите со човечките ресурси во инспекциските служби, во однос на бројот на систематизирани работни места на инспектори во 2024 година, планираните пензионирања на инспектори во 2024, 2025 и 2026, како и да се дадат препораки за подобрување на состојбите и идниот развој на инспекциските служби, Советот во декември 2024 година изработи Информациска за кадровската екипираност на инспекциските служби во 2024 година, со План за доекипирање 2025-2026 година и истата во декември 2024 година ја достави до Владата на Република Северна Македонија. Според

Информацијата, пополнетоста на работните места во инспекциските служби изнесува само 61,2 %.

Според работниот стаж, структурата на инспекторите вработени во инспекциските служби е следна:

- 35,68 % имаат повеќе од 20 години работно искуство;
- 25,03 % имаат од 16 до 20 години работно искуство;
- 19,06 % имаат од 11 до 15 години работно искуство;
- 12,99 % имаат од 6 до 10 години работно искуство и
- 7,24 % имаат помалку од 5 години работно искуство.

Фактот дека 35,68 % од инспекторите се со работно искуство над 20 години, е загрижувачки и потребно е многу итно да се преземат активности за постигнување на избалансирана структура.

Слична е и старосната структура на инспекторите вработени во инспекциските служби:

- над 60 години – 11,61 %;
- од 51 до 60 години – 29,82 %;
- од 41-50 години – 35,78 %;
- од 31-40 години – 19,81 % и
- до 30 години – 2,98 %.

Овие бројки се алармантни, од причина што 1/3 од вкупниот број на инспектори се на возраст од 51 до 60 години, а речиси 12% од вкупниот број на инспектори отпаѓаат на инспектори кои имаат повеќе од 60 години, односно инспектори кои во 2025 и 2026 година треба да заминат во пензија. Со други зборови, доколку итно не се преземат сериозни мерки, до крајот на 2026 година, бројот на инспектори во Република Северна Македонија ќе се намали за 11,61 % само по основ на природен одлив заради пензионирање, а доколку следните 2 години не се реализираат нови вработувања, неколку инспекторати ќе постојат само формално, без можност да вршат ефикасен надзор.

Инспекцискиот совет како координативно тело, во континуитет спроведува активности за унапредување на инспекцискиот систем во Република Северна Македонија, што вклучува интензивна комуникација и соработка со домашни и странски институции и организации.

Советот успешно и континуирано соработува со ДКСК на сите полиња од заеднички интерес. Имено, како резултат на успешната соработка меѓу Советот и ДКСК во Годишната програма за генерички обуки на инспекторите за 2022 година беше вклучена нова тема:

Спречување на корупцијата, која Советот ја изработи во соработка со ДКСК. Советот како дел од Национална стратегија за спречување на корупција и судирот на интереси 2021-2025, е назначен за надлежна институција заедно со ресорните министерства кои имаат инспекциски служби, како вклучени институции, да ја спроведат активноста „Анализа на законските надлежности на инспекциските служби“, чија цел е јакнење на надзорните и контролните механизми, преку прецизирање и разграничување на надлежностите на одделни инспекциски служби.

Државната комисија за спречување со корупција, на почетокот на 2022 година, започна со пилотирање на процесот на имплементација на системот на интегритет како темел на доброто управување во државните институции, а Инспекцискиот совет беше една од петте избрани пилот институции кои започнаа со целосна имплементација на овој систем. Во текот на 2024 година континуирано се подобруваше Системот на интегритет преку дополнителни и измени на внатрешни процедури на Инспекцискиот совет како и следење на имплементација на Системот за интегритет. Во текот на 2025 година планирана е имплементација на ISO систем за управување со квалитет, како и организирање на обуки за вработените за Системот на интегритет.

Инспекцискиот совет во текот на 2024 година ја продолжи интензивната и продуктивна соработка со Министерството за јавна администрација (МЈА) во рамки на изработката на новата Стратегија за реформа на јавната администрација за период 2023-2030. Инспекцискиот совет, како координативно тело, од јули 2022 година и во текот на целата 2023 и 2024 година е вклучен во креирање на Стратегијата за реформа на јавната администрација (2023-2030), во III Приоритетна област- Одговорност, отчетност и транспарентност како носител на две мерки: Мерка 1 - Целосно воспоставување и развој на електронскиот систем за дигитализација на инспекциската постапка и инспекциското работење – „е-Инспектор“ и Мерка 2 – Зголемена транспарентност на инспекциските служби, со кои се предвидени вкупно пет Активности.

Во февруари 2024 година Министерството за јавна администрација во соработка со СИГМА започна со спроведување на оценската мисија согласно начелата на јавната администрација на СИГМА, во коешто учествуваше и Инспекцискиот совет. За потребите на оценската мисија Советот одговори на прашањата коишто се од негова надлежност од Тематска област 2: Развој и координација на политики (Policy development and coordination), Начело б: Имплементација и евалуација на политиките (Policy development and coordination) и прашањето коешто се однесува на Моделите за управување со квалитет кои се имплементирани во органите на државна управа, државните органи, агенциите и инспекциските служби од централна власт. Во март 2024 година претставници на

Инспекцискиот совет одржаа состанок со претставници на СИГМА, на којшто се разговараше за поедноставување на процедурите и барањата за инспекциски надзор, постоење на предуслови за спроведување на инспекциски надзор на пропорционален начин, планирање и координација на инспекцискиот надзор, информирање и комуникација за инспекцискиот надзор и воедно се разјаснуваа и дополнуваа одговорите и материјалите поставени во системот на СИГМА – PAR.IS од страна на Советот.

Соработката на Инспекцискиот совет со Европската банка за обновa и развој (ЕБОР) којашто започна во 2022 година, успешно заврши во март 2024 година. Имено, во февруари 2022 година започна со реализација проектот е-Инспектор – Продолжување на поддршката на инспекциските реформи во Република Северна Македонија, поддржан од ЕБОР, чија основна цел е целосна автоматизација и електронизација на инспекциската постапка преку развивање на 13 нови модули за 13 инспекциски служби. Проектот заврши во април 2024 година, со што системот е-Инспектор е целосно оперативен, односно инспекциската постапка и надзорот инспекторите од овие 13 инспекциски служби веќе ги спроведуваат преку системот.

Инспекцискиот совет беше вклучен во УСАИД проектот „Партнерство против корупција“ (USAID-funded project Partnership Against Corruption), а неговата цел беше воспоставување партнерство со Владата на Република Северна Македонија за да се идентификуваат заедничките приоритети и заеднички да се развијат и да се ко-инвестира во активности коишто ги зајакнуваат системите на национално ниво за намалување на институционалната ранливост на корупција, како и за Владата и другите антикорупциски субјекти да преземат активности за справување со корупцијата кога таа ќе се појави. Проектот ги ангажираше државните субјекти за да го подобрат владиното функционирање, соработката и координацијата и за да ја зголемат транспарентноста на начини кои ги намалуваат можностите за корупција, со фокус на секторските и институционалните пристапи за проценка на ризикот.

Во текот на месец октомври 2024 година се одржа првиот работен состанок на Работниот комитет на Националната развојна стратегија (НРС) на којшто учествуваа претставници на Инспекцискиот совет и на којшто се презентираа достигнувањата во однос на НРС, се направи преглед на оперативната структура на НРС и се појасни улогата на Работниот комитет на НРС како помошно тело на Националниот совет за развој. Со свои претставници во работниот комитет на НРС, Инспекцискиот совет учествуваше на неколку последователни работилници и тркалезни маси, со цел креирање политики за операционализација на НРС на тема Дигитализација, стратешка област – Владеење на правото и добро управување.

Работата на Националното координативното тело за дискриминација ја координира Министерството за социјална политика, демографија и млади и согласно Решението за именување на координатор, заменик координатор, членови и заменици членови на Националното координативно тело за следење на состојбите со недискриминација и реализацијата на законите, подзаконските акти и стратешки документи во оваа област („Службен весник на РСМ“ бр.218/22), од редот на Инспекцискиот совет именувани се член и заменик член, коишто во текот на 2024 година активно учествуваа на седниците и работните групи на Координативното тело, поднесуваа извештаи за спроведувањето на обврските кои ги презеле во согласност со програмата, споделуваа информации и податоци со цел меѓусебно информирање и преземаа мерки и активности за спроведување на Акцискиот план година за спроведување на Националната стратегија за еднаквост и недискриминација 2022-2026 година.

Вкупниот одобрен буџет за 2024 година на Инспекциски совет, изнесуваше 40.551.000,00 денари, согласно Буџетот на РСМ за 2024 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 283/2023 од 28.12.2023 година). Во текот на годината, Буџетот на Инспекциски совет е намален на 31.439.000,00 денари, по барање на Советот, и тоа во најголем дел се должи на намалување на износ од 6.343.000,00 денари, од причина што реализацијата на планираната активност за развој на процесот на инспекциски надзор на системот е-Инспектор (трета фаза, вклучување на останати служби) ќе зависи директно од процесот на реорганизација и оптимизација на инспекциските служби кој се одвива како дел од сеопфатниот процес на реорганизација на јавната администрација и овие останати служби ќе бидат предмет на вклучување во електронскиот систем е-Инспектор, во зависност од крајниот исход на реорганизацијата. Буџетот од 31.439.000,00 денари е реализиран со 95.70%, односно реализирани се 30.087.655,00 денари и тоа: 25.006.957,00 денари за Плати и надоместоци на вработените, 4.797.250,00 денари за Стоки и услуги и 283.448,00 денари за Капитални расходи.

I. ВОВЕД

Согласно Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 102/19, 272/24 и 22/25), Инспекцискиот совет има надлежности врз 28 инспекциски служби, од кои 15 функционираат како државни инспекторати кои имаат статус на органи во состав на министерствата (ДДИ, ДИГУ, ДИЖС, ДИЗ, ДИЛС, ДИП, ДИТ, ДИЕРМС, ДИШЛ, ДКИ, ДПИ, ДСЗИ, ДТИ, ДУИ и ИУЈ), 5 внатрешни организациски единици во рамки на министерствата (МЗ-СХ, МС, МКТ-СУИН, МТ-КПО и МСПДМ-СЗ) и 8 внатрешни организациски единици во рамки на други органи на управата (АХВ, ДАРСМ, ДЗС, ДРС, УЗКН, УСЖС, МАЛМЕД и ЦУК).

Врз основа на РЕГ-4-РИН Регистар на инспектори, кој Советот го води согласно своите законски надлежности, во 28-те централни инспекциски служби, заклучно со 31.12.2024 година вработени се вкупно 899 инспектори и 83 кандидати за инспектори.

Примарната цел на Инспекцискиот совет е преку реформи во инспекцискиот систем да придонесе за унапредување на капацитетот на службите задолжени за владеење на правото, за заштита на правата на граѓаните, заштита на животот и здравјето, заштита на конкурентноста на пазарот и заштита на фискалните интереси на државата.

Стремежот на Инспекцискиот совет е преку спроведувањето на реформите во инспекцискиот систем на Република Северна Македонија, да ја врати довербата на граѓаните и бизнис секторот во инспекциските органи, кои со зајакнати и реформирани капацитети ќе ја унапредат и примената на регулативата, како и заштитата на правата на сите involvirани страни. Крајната цел е изградба на систем кој гарантира стручна, професионална, ефикасна, политички неутрална, етична и пред се сервисно ориентирана инспекциска служба, во која вработувањето и напредувањето во кариерата ќе се заснова и ќе зависи само од способностите на инспекторите.

Најголем предизвик за Советот во наредниот период и понатаму останува доизградбата и целосната функционалност на електронскиот систем за инспекциски надзор е-Инспектор. Системот овозможува електронска распределба на надзори по инспектори, следење на реализацијата на надзорите и генерирање на записници и решенија, генерирање на месечни планови, шестмесечни извештаи и други типови на извештаи, за секоја инспекциска служба. Придобивките од овој систем за субјектите на надзор се далеку поголеми отколку за самите инспектори и инспекциски служби. Овој систем ќе го намали субјективното влијание на инспекторот кој го врши инспекцискиот надзор. Преку автоматизирани листи за проверка со кои ќе бидат прецизирани правата и обврските, но и мерките за неисполнетоста на обврските, инспекцискиот надзор ќе биде објективен,

унифициран и без можност за манипулација, со што ќе се зголеми правната сигурност и довербата на граѓаните во севкупниот инспекциски систем.

Инспекцискиот совет особено внимание посветува и на соработката со сите релевантни домашни и странски институции од владиниот, невладиниот и граѓанскиот сектор. Целта на овие соработки, пред се, е зајакнување на улогата на Советот во системот на хоризонтална координација на инспекцискиот надзор и обезбедување на целосно разбирање (медиумско/јавно/политичко), на неговата улога и значење во процесот на реформата на јавната администрација.

Реализацијата на надлежностите и програмските определби на Советот, во многу аспекти зависи од воспоставувањето и одржувањето на добра и активна соработка и комуникација со различни институции, организации, медиуми и општа јавност, како домашни, така и странски, како и од започнатиот процес на реорганизација на државната управа.

I.1 Мисија на Инспекцискиот совет

Мисијата на Инспекцискиот совет е обезбедување и владеење на правото, заштита на правата на граѓаните, унапредување на заштита на здравјето и животот на луѓето, заштита на животната средина и унапредување на конкурентен економски амбиент, во рамките на делокругот на неговата работа. Со донесувањето на новиот Закон за инспекциски надзор надзор („Службен весник на РСМ“ бр.102/19, 272/24 и 22/25), дополнителна мисија е да се воведат нов концепт на инспекциски надзор преку планирање врз основа на процена на ризик и воедначено вршење на инспекцискиот надзор и воспоставување на информациски систем за инспекциски надзор кој ќе биде целосно интегриран во информацискиот систем на државната управа, односно преку платформата за интероперабилност ќе биде поврзан со другите информатички системи со кои ќе може да се разменуваат податоци и информации. Оваа мисија има за цел да се постигне поголема транспарентност, предвидливост и правна сигурност на субјектите на надзор, но и да се унапредат механизмите за вршење на инспекциски надзор.

Својата мисија, Инспекцискиот совет ја остварува, пред се, преку целосно и доследно спроведување на законската и подзаконската регулатива во областите од делокругот на неговата работа, обезбедувајќи нејзин тренд со современите потреби и реформски текови во Република Северна Македонија.

I.2 Визија на Инспекцискиот совет

Модерен, функционален и ефикасен инспекциски систем, кој се потпира на најдобрите национални и меѓународни практики, во кој веруваат и граѓаните и економските оператори во Република Северна Македонија.

I.3 Вредности и принципи на кои се темели Инспекцискиот совет

Основните принципи во работењето на Инспекцискиот совет, се темелат на неколку вредности чие што најшироко прифаќање од сите заинтересирани страни гарантира успешност. Тие вредности се следните:

- Транспарентност
- Отчетност
- Сигурност
- Партнерство
- Општествена одговорност
- Учество на јавноста
- Почитување на законите
- Зелена индустрија
- Здрава популација

II. ИНСПЕКЦИСКИ СОВЕТ

II.1 Статус и надлежности

Инспекцискиот совет е колегијален самостоен орган на државната управа, составен од претседател и шест члена, кои функцијата ја извршуваат професионално, со мандат од четири години. Актуелниот состав на Советот го сочинуваат:

- Даниела Рендевска, претседател,
- Игор Вељаноски, надлежен член за Област 1 – пазар, работни односи и безбедност и здравје при работа;
- Влатко Серафимов, надлежен член за Област 2 – животна средина и заштита на здравјето на луѓето;
- Ресул Шемо, надлежен член за Област 3 – градежништво, урбанизам, комунални работи и транспорт;
- Меџит Јусуфи, надлежен член за Област 4 – земјоделство, шумарство, ветеринарство и безбедност на храна;
- Ќерамедин Селими, надлежен член за Област 5 – образование, наука и култура, и
- д-р Благоја Гешоски, надлежен член за Област 6 – управа.

Советот работи и одлучува на седница. Одлуките се донесуваат со мнозинство гласови од вкупниот број на членови, а ги потпишува претседателот или член на Советот, кој што, по овластување на претседателот, претседавал со седницата.

Работата на Советот е уредена со Законот за инспекциски надзор надзор („Службен весник на РСМ“ бр.102/19, 272/24 и 22/25) и со Деловник за работа, кој го донесува самиот Совет. За своето работење Советот донесува тригодишен Стратешки план, Годишен план за работа, а за спроведувањето на законските надлежности и останатите работни задачи, известува преку Годишен извештај за работата, кој го доставува до Владата и Собранието на Република Северна Македонија.

Законските надлежности на Инспекцискиот совет се дефинирани со член 18 од Законот за инспекциски надзор надзор („Службен весник на РСМ“ бр.102/19, 272/24 и 22/25), според кој Советот ги врши следните работи:

- 1) ја следи и координира работата на инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа;
- 2) се грижи за примена на меѓународно признатите стандарди за инспекциски надзор пропишани од меѓународните, европските и регионалните

- организации за стандардизација, како и за стандардите и другите стандардизациски документи кои ја сочинуваат националната стандардизација, како и правилата на добра практика кои ги применува субјектот на инспекциски надзор;
- 3) дава мислење на методологиите за проценка на ризик донесени од инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа;
 - 4) дава мислење на предлозите на законите и подзаконските акти од областа на инспекцискиот надзор;
 - 5) издава налог за вршење на поединечен и заеднички инспекциски надзор, на инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа;
 - 6) донесува програма за интерактивна обука за стекнување со лиценца за инспектор;
 - 7) донесува програма за испит за лиценца за инспектор - општ дел и го организира и спроведува општиот дел од испитот за лиценца за инспектор;
 - 8) Издава и одзема лиценца за инспектор;
 - 9) Развива политики за управување со учинокот на инспекторите и ја следи успешноста на нивното работење;
 - 10) креира единствена рамка за развој и управување со инспекторите во инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа;
 - 11) воспоставува и одржува систем за стручно усовршување и обука на инспектори во инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици на инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа;
 - 12) донесува и спроведува годишна програма за генеричка обука на инспекторите во инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа;
 - 13) донесува стратешки план, годишен план за работа и годишен извештај за работа на Советот;
 - 14) воспоставува и одржува регистри и информациски систем за управување со инспекцискиот надзор;

- 15) постапува по претставки од физички и правни лица, поврзани со работата на инспекторите, инспекциските служби и/или субјектите на инспекциски надзор;
- 16) поднесува иницијатива за утврдување на дисциплинска одговорност на инспектор;
- 17) спроведува меѓународна соработка во областа на инспекциски надзор и
- 18) други работи утврдени со закон.

II.2 Организациска поставеност и човечки ресурси

Работата на претседателот и шесте членови на Советот, е поддржана од стручно-административната служба, со која раководи генерален секретар на начин кој обезбедува законито, стручно, одговорно, навремено и економично работење. Актуелен генерален секретар на Советот е Сара Николовска.

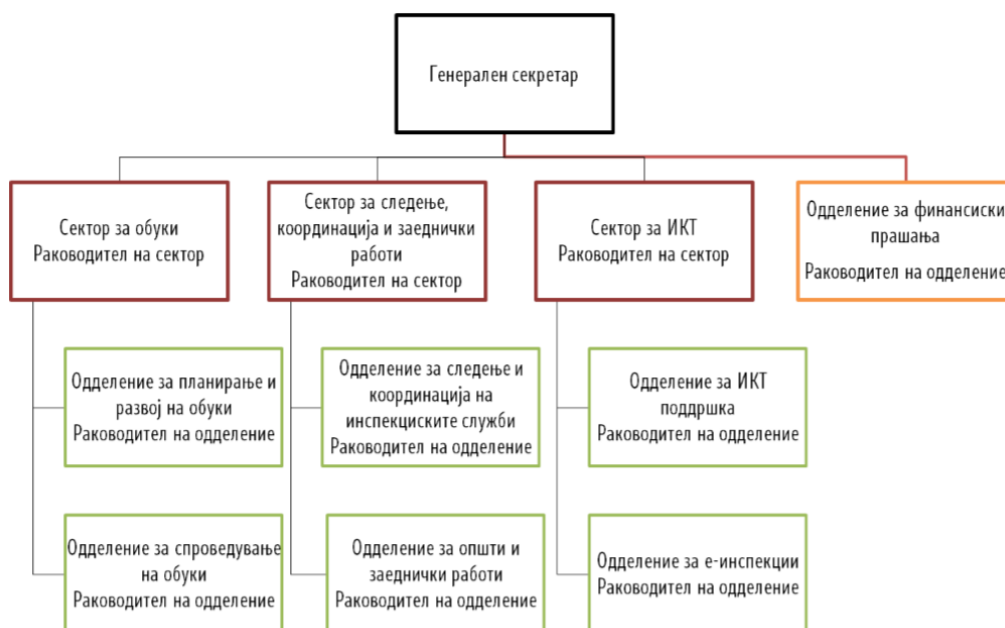
Вработените во стручно - административната служба на Советот имаат статус на административни државни службеници и за истите се применуваат одредбите од Законот за административните службеници, Законот за вработените во јавниот сектор и општите прописи од областа на работните односи.

Согласно Правилникот за внатрешна организација на Инспекцискиот совет¹ бр. 01-164/1 од 31.1.2020 година, во организациската структура на Советот се утврдени три сектори со по две одделенија, како и едно самостојно Одделение за финансиски прашања, независно од останатите организациски единици на Советот (Графикон 1).

¹<https://is.gov.mk/wp-content/uploads/2020/11/2020-Правилник-за-организација-скениран.pdf>

Графикон 1 - Органограм на стручно - административната служба на Инспекциски совет

Во Правилникот за систематизација на работните места во Инспекцискиот совет² бр. 01181/1 од 3.2.2020 година и Правилникот за дополнување на Правилникот за систематизација на работните места во Инспекцискиот совет, бр. 01-494/1 од 26.05.2021 година, систематизирани се вкупно 38 (триесет и осум) работни места, на девет различни нивоа, од кои на крајот на 2024 година вкупно се пополнети 11 (од кои 2 во мирување) (Табела 1).

Табела 1. Пополнетост на работните места во Инспекцискиот совет (состојба на 31.12.2024 година)

Ниво	Систематизирани работни места	Пополнети работни места
A02	1	1
B02	3	1
B04	7	3 (2 работни места на ова ниво се во мирување)
B01	15	4

²<https://is.gov.mk/wp-content/uploads/2020/11/2020-Правилник-за-систематизација-скениран.pdf>

B02	1	0
B03	2	0
B04	6	2
Г01	1	0
Г02	1	0
Вкупно	38	11

Од вкупно 11 (единаесет) вработени административни службеници во Инспекцискиот совет, 2 работни места се во мирување, од кои едно од нив, од ниво Б04 е распоредено на ниво А02.

Од вкупно 16 вработени во Советот (9 административни службеници и 7 именувани лица), сите 16 се со високо образование, 6 се жени, а 10 се мажи, 5 се на возраст до 40 години, а 11 над 40 години, 10 се македонци, 5 албанци и 1 турчин.

Деталната полова, возрасна, образовна и етничка структура на вработените во Советот, е презентирана во Табела 2.

Табела 2. Структура на вработените во Инспекцискиот совет (состојба на 31.12.2024 година)

		Македонци		Албанци		Турци		Вкупно	
		<40 год.	>40 год.	<40 год.	>40 год.	<40 год.	>40 год.	<40 год.	>40 год.
Именувани лица	М	0	3	0	2	0	1	0	6
	Ж	0	1	0	0	0	0	0	1
Државни службеници	М	1	0	1	2	0	0	2	2
	Ж	2	2	1	0	0	0	3	2
Вкупно	М	1	3	1	4	0	1	2	8
	Ж	2	3	1	0	0	0	3	3
Се вкупно		3	6	2	4	0	1	5	11

III. РЕАЛИЗИРАНИ АКТИВНОСТИ

Во текот на 2024 година, Инспекцискиот совет одржа вкупно 56 седници, од кои 49 редовни и 7 вонредни, на кои се разгледани вкупно 654 точки. Компаративно, Советот во 2024 година разгледал 36 точки на седници повеќе во однос на 2023 година.

III.1 Следење на спроведувањето на законските прописи за инспекциски надзор

Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 102/19, 272/24 и 22/25), вовеле обврска во рок од шест месеци по влегување во сила, сите материјални закони по кои постапуваат инспекциските служби да се усогласат со него, имајќи ги во предвид насоките за усогласување на посебните закони издадени од Министерството за јавна администрација, со цел воведување на унифициран систем за инспекциски надзор. Иако овој рок измина уште во 2019 година, за жал поради различни причини, добар дел од законите се уште не се усогласени со ЗИН, поради што ова ќе остане еден од главните приоритети на Советот во оваа област.

Имено, согласно своите надлежности, Инспекцискиот совет води Регистар на закони и подзаконски акти по кои постапуваат инспекторите кои се под надлежност на Инспекцискиот совет, и вкупниот број на закони и подзаконски акти во Регистарот изнесува 222. Во однос на давањето на мислење по предлог-законите кои беа доставени до Советот во 2024 година, Советот дал 10 мислења по доставените предлози на закони, дадени во Табела 3 Преглед на Предлог-закони и подзаконски акти.

Дополнително, во врска со следењето на законските обврски и прописи, од страна на Владата на Република Северна Македонија на 72-та седница одржана на 23 август 2022 година го усвои текстот на Информацијата за план на мерки и активности за доследно спроведување на Законот за заштита од пушењето и санкционирање на пушењето во јавни простории со акциски план. Во Точка 2 од Информацијата, Инспекцискиот совет беше задолжен првиот збирен извештај за постапувањето по Законот за заштита од пушењето да го достави до Владата до 15 февруари 2023 година. За таа цел Инспекцискиот совет и во текот на 2024 година подготви и достави Збирен извештај за спроведување за постапувањето по Законот за заштита од пушењето за период јули-декември 2023 година.

III.1.1 Давање мислења на законите и подзаконските акти од областа на инспекцискиот надзор

Во функција на усогласување на материјалните закони со ЗИН, Советот во 2024 година разгледа и даде мислење за 10 предлози за изменување и дополнување на предлог закони, од сите области (Табела 3).

Табела 3 Преглед на Предлог-закони и подзаконски акти за кои Инспекцискиот совет издал мислење во 2024 година

РБр	Назив на законот
1	Закон за јавно приватно партнерство
2	Закон за заштитено пријавување и заштита на укажувачи
3	Закон за енергетика
4	Закон за обновливи извори на енергија
5	Правилникот за формата, содржината и начинот на водење на евиденцијата за изречените опомени
6	Закон за изменување и дополнување на Законот за државен пазарен инспекторат
7	Закон за социјалните претпријатија
8	Закон за електронско управување и електронски услуги
9	Закон за централен регистар на население
10	Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги

III.1.2 Давање на налог за вршење на поединечен и заеднички инспекциски надзор

Еден од клучните контролни механизми на Советот, е секако можноста по поднесен предлог или по службена должност, да издаде налог за вршење на поединечен или заеднички инспекциски надзор. Во 2024 година, Советот издал вкупно 38 налози за вршење на инспекциски надзор, кои се распределени на една или повеќе инспекциски служби (Табела 4). Од вкупно издадените налози за инспекциски надзор, 21 се за вршење на единечен инспекциски надзор, додека 17 се вршење на заеднички координиран инспекциски надзор на инспекциските служби.

Табела 4. Преглед на издадени налози за инспекциски надзор во 2024 година, по резултат

Област/ Инсп.Служ.		Со утврдени неправилности	Без утврдени неправилности	Во тек	Не спроведени	ВКУПНО
Област 1		12	9			23
1	ДПИ	4	3	1		8
2	ДТИ	6	5			11
3	ДИЕРМС	2	1			3
4	ДДИ			1		1
Област 2		1	9			10
5	ДИЖС	1	4			5
6	ДСЗИ		3			3
7	МАЛМЕ Д		2			2
8	МЗ-СХ					
9	ДРС					
10	ДЭС					
11	ЦУК		1			
Област 3		3	8	6		17
12	ДКИ		1			1
13	ДИГУ	3	7	6		16
14	ДИТ					
15	УСЖС					
16	МТ-КПО					
Област 4		1	3			4
17	ДИЗ		1			1
18	АХВ	1	2			3

Област/ Инсп.Служ.	Со утврдени неправилности	Без утврдени неправилности	Во тек	Не спроведени	ВКУПНО
19	ДИШЛ				
Област 5		3	3		6
20	ДИП	2	2		4
21	УЗКН	1	1		2
22	МКТ- СУИН				
Област 6		3	4		7
23	ДУИ	2	1		3
24	ДИЛС				
25	ДАРСМ		1		1
26	ИУЈ				
27	МСПДМ- СЗ	1			1
28	МС		2		2
СЕ ВКУПНО		23	36	6	67

Од нив, 23 налози или 34 % се издадени на инспекциските служби од Област 1 – Пазар, работни односи и безбедност и здравје при работа, 10 налози или 15 % од Област 2 - Животна средина и заштита на здравје на луѓето, 17 налози или 25 % од Област 3 - Градежништво, урбанизам, комунални работи и транспорт, 4 налози или 6 % од Област 4 - Земјоделство, шумарство, ветеринарство и безбедност на храна, 6 налози или 9 % од Област 5 - Образование, наука и култура и 7 налози или 11 % од Област 6 Управа.

Како забелешка во овој дел наведуваме дека видно од табелата 4, бројот на налози е поголем од првично наведениот број од 38 издадени налози поради тоа што дури 17 налози за инспекциски надзор се за вршење на заеднички инспекциски надзор од 2 или повеќе инспекциски служби, односно од вкупниот број на издадени налози 2 (два) се од заедничка надлежност на област 1 - Пазар, работни односи и безбедност и здравје при работа и област 2 - Животна средина и заштита на здравје на луѓето, 2 (два) се од заедничка надлежност на област 1 - Пазар, работни односи и безбедност и здравје при работа и област 4 -

Земјоделство, шумарство, ветеринарство и безбедност на храна, 3 (три) се од заедничка надлежност на област 1 - Пазар, работни односи и безбедност и здравје при работа и област 5 - Образование, наука и култура, 2 (два) се од заедничка надлежност на област 3 - Градежништво, урбанизам, комунални работи и транспорт и област 5 - Образование, наука и култура, 1 (еден) е од заедничка надлежност на област 2 - Животна средина и заштита на здравје на луѓето и област 5 - Образование, наука и култура, 1 (еден) е од заедничка надлежност на област 3 - Градежништво, урбанизам, комунални работи и транспорт и област 6 – Управа, 1 (еден) е од заедничка надлежност на област 2 - Животна средина и заштита на здравје на луѓето и област 4 - Земјоделство, шумарство, ветеринарство и безбедност на храна, 1 (еден) е од заедничка надлежност на област 1 - Пазар, работни односи и безбедност и здравје при работа, област 5 - Образование, наука и култура и област 6 – Управа, 1 (еден) е од заедничка надлежност на област 1 - Пазар, работни односи и безбедност и здравје при работа, област 2 - Животна средина и заштита на здравје на луѓето и област 3 - Градежништво, урбанизам, комунални работи и транспорт.

Од вкупниот број на издадени налози, во 23 случаи е утврдена повреда на законите (најголем број неправилности се утврдени од страна на ДПИ – 4 (четири), ДТИ - 6 (шест) и ДИГУ - 3 (три) неправилности, по 2 (две) неправилности се утврдени во ДИЕРМС, ДИП и ДУИ, по 1 (една) неправилност е утврдена во ДИЖС, АХВ, УЗКН и МСПДМ-СЗ, а додека во 36 случаи при извршувањето на налозите не е утврдено отстапување од законот од страна на субјектите на инспекциски надзор.

III.2 Клучни производи и услуги на Советот

Собранието на Република Северна Македонија донесе Закон за изменување и дополнување на Законот за инспекциски надзор, објавен во Службен весник на РСМ бр. 272/2024 од 27.12.2024 година, со кој во член 35 став (2) зборот „Советот“ се заменува со зборовите: „министерството во чиј состав е државниот инспекторат“ и во член 35 став (3) зборот „Советот“ се заменува со зборовите: „министерството во чиј состав е државниот инспекторат“. На 03.02.2025 година, Собранието на Република Северна Македонија донесе Закон за изменување и дополнување на Законот за инспекциски надзор („Службен весник на РСМ“ бр. 22/25) со кој во Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 102/19 и 272/24), во член 18 став (1), каде се утврдени надлежностите на Советот, точката 5) “дава мислење на шестмесечните извештаи за инспекциски надзор на инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа;” се брише. Со бришењето на точките 3 и 5 од ставот (1) на членот 18 од Законот за инспекциски надзор, Инспекцискиот совет повеќе нема законски утврдена

надлежност да дава писмена согласност на годишниот план за инспекциски надзор на инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа и да дава мислење на шестмесечните извештаи за инспекциски надзор на инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата и организациски единици за инспекциски надзор во состав на други органи на државната управа“. Во текот на 2024 година, согласно позитивните законски прописи, Советот ги оствари следните резултати:

III.2.1 Давање на согласност на Годишните планови за работа на инспекциските служби

Согласно член 33, став (2) од Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Северна Македонија“, бр. 102/19), инспекциските служби имаа обврска да изработат Годишен план за работа на инспекциската служба, кој најдоцна до 15 ноември се доставува до Инспекцискиот совет. Планот требаше да биде подготвен согласно Правилникот за содржината и формата на Годишниот план за работа на инспекциска служба („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 238/19).

Во однос на Годишните планови за работа за 2025 година, кои се разгледуваат во периодот ноември-декември 2024 година, Советот ги разгледал и прифатил плановите на 27 инспекциски служби (УСЖС нема доставено).

III.2.2 Давање мислења на Извештајот за работа на инспекциската служба за претходните шест месеци

Согласно член 35, став (1) од Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Северна Македонија“, бр. 102/19) „Извештајот за работа на инспекциската служба за претходните шест месеци, го донесува директорот односно раководителот на инспекциската служба од член 26 на овој закон, најдоцна до 15 јули за периодот јануари – јуни во тековната година, односно најдоцна до 15 јануари за периодот јули – декември од претходната година, кој се објавува на веб страната на инспекциската служба“ и став (2) „Извештајот од став (1) на овој член, за работата на инспекциските служби од член 26, став (1), точки 1 и 2 од овој закон, најдоцна до 31 јули односно 31 јануари, се доставува до Советот, во електронска и хартиена форма“.

- Советот за период јули-декември 2023 година разгледал и усвоил 26 извештаи за работа на инспекциските служби се дадени позитивни мислења, додека извештај немаат доставено само МЗ-СХ и УСЖС;

- Советот за период јануари-јуни 2024 година разгледал и усвоил 26 извештаи за работа на инспекциските служби, за кои се дадени позитивни мислења, додека две инспекциски служби немаат воопшто доставено извештај за работа и тоа: МЗ-СХ и УСЖС;

III.2.3 Извештај за оценување на учинок на инспектор

Согласно член 61 став (3) од Законот за инспекциски надзор („Службен весник на РСМ“ бр.102/19, 272/24 и 22/25), а врз база на индивидуалните оценки на инспекторите во инспекциската служба, директорот односно раководителот на инспекциската служба подготвува и најдоцна до 15 март, до Инспекцискиот совет, како материјал за информирање доставува извештај за оценување на учинокот на инспектор во хартиена и електронска форма. Советот во 2024 година, како материјал за информирање разгледал 23 извештаи за оценување на учинокот на инспекторите за 2023 година, додека 5 инспекциски служби не доставиле извештај (ДДИ, МЗ-СХ, УСЖС, ДИЛС и МС).

III.2.4 Донесување и спроведување на Програма за генеричка обука на инспекторите

Со донесувањето на Законот за инспекциски надзор се воспостави целосно нов систем за развој и управување со инспекторите во инспекциските служби на централно ниво. Ваквиот систем ја препознава важноста на обуката во развојот на професионални и компетентни инспектори, кои претставуваат една од основните алки во успешното спроведување на законските и подзаконските акти во државата.

Годишната програма за генерички обуки на инспекторите за 2024 година, беше реализирана преку ЛМС платформата за електронско следење на обуки, преку принцип за самостојно учење, на поставени прирачници, обуки и квизови за проверка на знаењето. За секоја завршена генеричка обука електронскиот систем генерираше сертификат на име на инспекторот кој обуката ја реализирал во целост.

Врз основа на добиените податоци од системот за електронско следење на обуки беше утврдено дека се генерирани вкупно 3.341 сертификати за реализирани генерички обуки за 2024 година или подетално:

Табела 5. Преглед на издадени сертификати, по теми

Бр.	Област/Тема	Издадени сертификати
Тема 1.1	Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите (Закон за инспекциски надзор)	188
Тема 1.2	Инспекциски надзор (Закон за инспекциски надзор и Упатство за начинот на спроведување на инспекциски надзор)	207
Тема 1.3	Начела и организација, постапки, одговорност и санкции (Закон за прекршоци)	210
Тема 1.4	Постапување по претставки и предлози, прекршочни одредби (Закон за постапување по предлози и претставки)	185
Тема 1.5	Канцелариско работење, архивско работење (Уредба за канцелариско и архивско работење)	246
Тема 1.6	Компјутерска обработка на текст	206
Тема 1.7	Компјутерска обработка и табеларни пресметки	157
Тема 1.8	Етика	350
Тема 1.9	Управување со време	209
Тема 1.10	Комуникација	160
Тема 1.11	Управување со стрес	173
Тема 1.12	Надлежност за водење и решавање во инспекциски постапки	201
Тема 1.13	Спречување на корупција	201
Тема 1.14	Систем на интегритет во инспекциските служби	232
Тема 1.15	Информатички систем за спроведување на инспекциски надзор, е-Инспектор	416
	Вкупно	3341

Најголем интерес предизвикала Тема 1.15 - Информатички систем за спроведување на инспекциски надзор, е-Инспектор со генерирани 416 сертификати за реализирани генерички обуки, додека Тема 1.7 - Компјутерска обработка и табеларни пресметки и Тема 1.10 - Комуникација, по бројот на сертификати имале најмала посетеност.

Годишната програма за генерички обуки за 2025 година со арх.број 02-579/1 од 20.06.2024 година, која Советот ја донесе на 364-та редовна седница одржана на ден 20.06.2024 година, повторно ќе се реализира преку ЛМС платформата за електронско следење на обуки, преку самостојно учење.

Годишната програма за генерички обуки за инспекторите за 2025 година ќе опфати нова **Тема 1.16: „Пријавување на кривично дело против субјект на инспекциски надзор и пријавување на корупција при спроведување на инспекциска постапка“** неопходна за подобрување на професионалните и стручните компетенции на инспекторите, беше предвидена да се развие во рамките на УСАИД проектот „Партнерство против корупција“ (USAID-funded project Partnership Against Corruption) и за која со исклучок на останатите теми од програмата, инспекторите дополнително ќе бидат известени кога истата ќе биде достапна на ЛМС платформата.

III.2.5 Спроведување на Програма за интерактивна обука на кандидати за инспектори и организирање на испит за општ дел

Со Законот за инспекциски надзор („Службен весник на РСМ“ бр. 102/19, 272/24 и 22/25) воспоставен е целосно нов систем за стекнување со лиценца за инспектор во инспекциските служби во Република Северна Македонија. Дел од овој нов систем е тримесечна обука на кандидатите за инспектори, според Програмата за интерактивната обука за стекнување со лиценца за инспектор, усвоена од Советот во 2019 година.

Програмата опфаќа осум модули, со вкупно 23 теми, и тоа:

- Модул 1 – Закон за инспекциски надзор
- Модул 2 – Закон за општа управна постапка
- Модул 3 – Закон за прекршоци
- Модул 4 – Закон за постапување по предлози и претставки
- Модул 5 – Уредба за канцеларско и архивско работење
- Модул 6 – Упатство за начинот на спроведување на инспекциски надзор
- Модул 7 – Компјутерски вештини
- Модул 8 – Зајакнување на личните капацитети

Во текот на 2024 година реализирани се вкупно две интерактивни обуки за кандидати за инспектори. Во периодот март-јуни 2024 година, интерактивната обука ја посетиле вкупно 56 инспектори, а во периодот септември-декември 2024 година обуката ја посетиле вкупно 21 инспектор. Вкупната бројка на обучени инспектори од страна на Инспекциски совет (на државно и локално ниво) изнесува 77 во текот на 2024 година.

Табела 6. Преглед на вкупно обучени државни кандидати за инспектори во 2024 година

РБр	Вид на обучени државни инспектори	Број на обучени лица
1	Инспектор за социјална заштита	2
2	Државен инспектор за патен сообраќај	1
3	Државен инспектор за шумарство и ловство	3
4	Државен инспектор за труд	1
5	Државен комунален инспектор	1
6	Државен инспектор за опрема под притисок	1
7	Државен рударски инспектор	3
8	Државен пазарен инспектор	39
9	Инспектор за заштита на културно наследство	1
10	Официјален ветеринар	1
11	Инспектор за храна	5
12	Државен земјоделски инспектор	3
13	Државен фитосанитарен инспектор	1
ВКУПНО		62

Табела 7 Преглед на вкупно обучени општински кандидати за инспектори во 2024 година

РБр	Вид на обучени општински инспектори	Број на обучени лица
1	Општински градежен инспектор	3
2	Општински просветен инспектор	2
3	Општински инспектор за животна средина	2
4	Општински комунален инспектор	3
5	Општински инспектор за спорт	1
6	Општински инспектор за домување	2
7	Општински инспектор за патен сообраќај	2
ВКУПНО		15

III.2.6 Надградба на базата на инспектори обучувачи

Во согласност со Стратегијата за стручно усовршување и обуки на инспекторите во инспекциските служби 2020-2024 година, Инспекцискиот совет веќе четири години гради и одржува база на обучувачи – инспектори, кои се сертифицирани за спроведување на интерактивните обуки за кандидатите за инспектори, која брои 22 сертифицирани инспектори обучувачи.

III.2.7 Издавање на лиценца за инспектор

Инспекцискиот совет, во согласност со член 18, став (1), точка 12 и член 44, став (1) од Законот за инспекциски надзор („Службен весник на РСМ“ бр. 102/2019, 272/24 и 22/25) издава и одзема лиценци за инспектор. После успешно спроведените интерактивни обуки и практичната работа во 2023 година и положениот практичен испит за инспектор, во текот на 2024 година Инспекцискиот совет издаде вкупно 81 лиценци за инспектор, од кои 51 лиценци на државни и 30 лиценци на општински инспектори (Табела 8) и (Табела 9).

Табела 8. Преглед на издадени лиценци за државни инспектори во 2024 година, по вид на инспектор

Бр.	Назив на вид на инспектор	Број на лиценци
1	Државен пазарен инспектор	7
2	Државен водостопански инспектор	2
3	Државен инспектор за заштита на природата	1
4	Државен фитосанитарен инспектор	3
5	Државен земјоделски инспектор	4
6	Инспектор за социјална заштита	2
7	Државен инспектор за труд	19
8	Официјален ветеринар	6
9	Државен санитарен и здравствен инспектор	2
10	Државен урбанистички инспектор	1
11	Инспектор за архивски материјал	1
12	Државен девизен инспектор	1
13	Инспектор за храна	1
14	Државен инспектор за патен сообраќај	1
ВКУПНО		51

Табела 9. Преглед на издадени лиценци за општински инспектори во 2024 година, по вид на инспектор

	Вид на општински инспектор	Број на лиценци
1	Општински инспектор за животна средина	3
2	Општински комунален инспектор	11
3	Општински инспектор за туристичко угостителска дејност	4
4	Општински просветен инспектор	3
5	Општински градежен инспектор	4
6	Општински инспектор за домување	2
7	Општински инспектор за патишта	2
8	Општински инспектор за патен сообраќај	1
Вкупно		30

III.2.8 Реиздавање на лиценца за инспектор

Инспекцискиот совет во текот на 2022 година, започна со процесот на реиздавање на лиценците кои беа издадени во 2016 година, постапувајќи согласно Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Македонија“ бр.50/10, 162/10, 157/11, 147/13, 41/14, 33/15, 193/15, 53/16, 11/18, 83/18 и 120/18) кога за прв пат започна со постапката за стекнување со лиценца за инспектор.

Лиценците беа издавани со важност од 6 години.

Согласно член 103 став 1 и став 2 од Законот за инспекциски надзор (Сл. весник на РСМ бр. 102/2019, 272/24 и 22/25) лиценците за инспектор издадени пред денот на започнувањето на примената на овој закон важат до истекот на рокот за кој се издадени. Три месеци пред истекот на важноста на лиценцата, Советот, на барање на носителот на лиценцата, ќе издаде нова лиценца за инспектор со трајна важност.

Бидејќи законот предвидува дека на барање на носителот на лиценцата, Советот ќе издаде трајна лиценца, лицата кои имаат остварено право за добивање лиценца по Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Македонија“ бр.50/10, 162/10, 157/11, 147/13, 41/14, 33/15, 193/15, 53/16, 11/18, 83/18 и 120/18) во законски предвидениот рок доставија барања за издавање на трајни лиценци, со прилог копија од лиценцата која истекува.

Инспекцискиот совет во 2024 година има реиздадено вкупно 148 лиценци за инспектори со трајна важност.

Табела 10. Преглед на издадени лиценци со трајна важност за државни инспектори во 2024 година, по вид на инспектор

Бр.	Назив на вид на инспектор	Број на лиценци
1	Државен инспектор за труд	9
2	Државен пазарен инспектор	15
3	Државен земјоделски инспектор	22
4	Државен инспектор за ловство	3
5	Државен инспектор за шумарство	5
6	Инспектор за храна	12
7	Официјален ветеринар	8
8	Државен просветен инспектор	15
9	Инспектор за социјална заштита	2
10	Инспектор за архивски материјал	15
11	Државен инспектор за патен сообраќај	5
12	Државен рударски инспектор	1
13	Државен санитарен и здравствен инспектор	4
14	Инспектор за заштита и спасување	2
15	Инспектор за управување со кризи	1
16	Државен инспектор за патишта	4
17	Државен фитосанитарен инспектор	15
18	Инспектор за спорт	2
19	Инспектор за детска заштита	2
20	Државен инспектор за електрика во рударството	1
21	Инспектор за заштита на културно наследство	2
22	Државен управен инспектор	2
23	Државен инспектор за животна средина	1
ВКУПНО		148

III.2.9 Одземање на лиценца на инспектор

Согласно член 18 став (1), алинеја 8 и член 45 став (1) од ЗИН, Инспекцискиот совет е должен да донесе решение со кое на инспектор ќе му ја одземе лиценцата за инспектор,

поради пензионирање. Во таа смисла, во 2024 година, врз основа на известувања од инспекциските служби, Инспекцискиот совет донесе Решенија за одземање на лиценци на вкупно 23 инспектори, по сила на закон, заради исполнување на условите за стекнување право на старосна пензија.

Табела 11 Преглед на одземени лиценци за државни инспектори во 2024 година, по број

Бр.	Назив на инспекциска служба	Број на лиценци
1	Државен инспекторат за локална самоуправа	1
2	Државен инспекторат за шумарство и ловство	1
3	Државен просветен инспекторат	6
4	Државен пазарен инспекторат	7
5	Државен инспекторат за труд	1
6	Државен управен инспекторат	3
7	Државен инспекторат за енергетика, рударство и минерални сировини	1
8	Државен санитарен и здравствен инспекторат	1
9	Државен инспекторат за животна средина	1
10	Државен инспекторат за земјоделство	1
ВКУПНО		23

III.2.10 Постапување по претставки на физички и правни лица

Во текот на 2024 година, Советот разгледал вкупно 490 дописи со содржина на претставки, оплаки, жалби и друго (во натамошниот текст: претставки), од кои дел од нив се од заедничка надлежност на две или повеќе инспекциски служби на постапување, од кои 118 претставки се однесуваат на работата на инспекторите, 296 претставки се препратени во надлежност на инспекциските служби, општините, како и на други органи на државната управа, додека за останатите 76 побарани се дополнителни податоци и/или е констатирано дека се неосновани, некомплетни, или се повторуваат како претставки со иста содржина и се затворени со службена белешка. По области, поднесените претставки се однесуваат на:

1. Пазар, работни односи и безбедност и здравје при работа - 156
2. Животна средина и заштита на здравје на луѓето – 46
3. Градежништво, урбанизам, комунални работи и транспорт – 77
4. Земјоделство, шумарство, ветеринарство и безбедност на храна – 35

5. Образование, наука и култура – 68

6. Управа – 108

Од вкупно поднесените претставки, Инспекцискиот совет издал 13 налози за вршење на поединечен или заеднички инспекциски надзор, додека останатите се препратени до надлежна инспекциска служба.

Во однос на постапувањето по поднесените претставки, 74 се препратени до Државниот пазарен инспекторат, 43 до Државниот инспекторат за труд, 4 до Државниот инспекторат за енергетика, рударство и минерални сировини, 16 во Државниот инспекторат за животна средина, 1 во Агенцијата за лекови и медицински средства, 13 во Државниот санитарен и здравствен инспекторат, 1 во Државниот комунален инспекторат, 12 во Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам, 11 во Државниот инспекторат за транспорт, 26 во Агенцијата за храна и ветеринарство, 1 во Државниот инспекторат за шумарство и ловство, 4 во Државниот инспекторат за земјоделство, 15 во Државниот просветен инспекторат, 21 во Државниот управен инспекторат, 1 во Државниот инспекторат за локална самоуправа, 8 во Министерството за труд и социјална политика, демографија и млади - Сектор за инспекциски надзор, 11 во Министерството за спорт, како и 48 на Градоначалниците на надлежните општини.

Како напомена, останатите поднесоци, архивирани под називот „претставки“ во 2024 година, се разни известувања, жалби, приговори и сл. за кои согласно Законот за инспекциски надзор, Советот нема надлежност да постапува, како и одговори од страна на Советот до подносителите, барања за дополнителни податоци, повлечени предмети од страна на подносителите и затворени предмети со службена белешка, кои поради нивната суштина нема можност да се прикажат во Табелата бр.12.

Компаративно, вкупниот број на пристигнати претставки во 2024 година (490) во однос на 2023 година (496) бележи незначително намалување од 1.23 %. Бројката на поднесените претставки до Советот од година во година е показател на значително зголемување на довербата која граѓаните ја имаат во Инспекцискиот совет, во насока на решавање на нивните проблеми во врска со инспекциските служби. Оваа значително голема бројка на претставките кои се во директна надлежност на Инспекцискиот совет и се предмет на неговите основни надлежности дава слика за зголемената доверба во Советот, како и дека граѓаните ја препознаваат улогата на Советот во инспекцискиот систем во Република Северна Македонија.

Табела 12. Преглед на претставки во 2024 година

		Претставка за работа на инспектор			Издаден налог за вонреден инспекциски надзор			Препратено во надлежност на				
								инспекциска служба			општина	Други органи
		Отв.	Зат.	Вк.	Отв.	Зат.	Вк.	Отв.	Зат.	Вк.		
Област 1				37		7	7			121		
1	ДПИ			7		2	2			74		
2	ДТИ			30		3	3			43		
3	ДИЕРМС									4		
4	ДДИ					2	2					
Област 2				5		12	12			30	3	
5	ДИЖС			3		2	2			16		
6	ДСЗИ			5						13		
7	МАЛМЕД					1	1			1		
8	МЗ-СХ											
9	ДРС											
10	ДЗС											
11	ЦУК											
Област 3				4	1	5	6			24	40	2
12	ДКИ									1		
13	ДИГУ			3	1	5	6			12		
14	ДИТ			1						11		
15	УСЖС											
16	МТ-КПО											
Област 4				2		1	1			31	2	1
17	ДИЗ			2						4		
18	АХВ					1	1			26		

19	ДИШЛ								1		
Област 5			45		2	2			15		2
20	ДИП		42		1	1			15		
21	УЗКН				1	1					
22	МКТ-СУИН		3								
Област 6			26		1	1			41	3	3
23	ДУИ		14		1	1			21		
24	ДИЛС								1		
25	ДАРМ										
26	ИУЈ										
27	МСПДМ		6						8		
28	МС		6	0	1	1			11		
ВКУПНО			119	1	28	29			262	43	8

Легенда: Отв. – Отворени; Зат. – Затворени; Вк. – Вкупно

III.2.11 Иницијативи за утврдување на дисциплинска одговорност од страна на инспектор

Со стапување на сила на новиот ЗИН, Советот нема надлежност да спроведува дисциплински постапки против инспектор, но, согласно член 18, став (16) од ЗИН, Советот може да поднесе иницијатива за утврдување на дисциплинска одговорност на инспектор, до директорот или раководителот на инспекциската служба, во која е вработен инспекторот, кој пак спроведува дисциплинска постапка согласно одредбите од Законот за административните службеници.

Врз основа на доставени претставки, за кои Советот утврдил дека се основани, поднесени се 25 иницијативи за утврдување на дисциплинска постапка за сторен дисциплински престап и тоа:

- 6 (шест) иницијативи до директорот на Државниот просветен инспекторат;
- 10 (десет) иницијативи до директорот на Државниот инспекторат за труд;
- 5 (пет) иницијативи до директорот на Агенцијата за млади и спорт;

- 2 (две) иницијативи до директорот на Државниот пазарен инспекторат и
- 2 (две) иницијативи до Министерството за култура.

Врз основа на повратните информации од инспекциските служби, од вкупно 25 иницијативи, 11 иницијативи се во тек, 4 се застарени согласно Законот за административни службеници, девет се отфрлени и една нема основ за поведување на дисциплинска постапка.

Имено, иако идејата на новиот ЗИН е дисциплинските постапки, како прашање кое е дел од комплексот на прашања поврзани со управувањето со човечките ресурси, е тие да се водат во инспекциската служба во која е вработен инспекторот, се чини дека одредбата од Законот за административните службеници, со која за тоа прашање одлучува раководното лице на институцијата, создава потешкотии и ја доведува во сомнеж непристрасноста на инспекциските служби.

Ова е особено важно, бидејќи Советот, пред да поднесе иницијатива за отпочнување на дисциплинска постапка против инспектор, вложува сериозни напори и ресурси, прибира и анализира обемни материјали кои произлегуваат од постапувањето и врз основа на тоа се донесува одлука на седница. Оттука, Советот смета дека ваквата иницијатива поднесена до раководното лице на инспекциската служба, треба да има задолжителност за спроведување на дисциплинската постапка против инспекторот.

Во контекст на член 78 од Законот за административни службеници, пак, кој ја дефинира апсолутната застареност на делата и постапките, Советот смета утврдениот законски рок е прекраток и поради спецификите во работењето на инспекторите, треба да изнесува најмалку една година, како што на пример е регулирано за постапка иницирана со извештај од внатрешна ревизија. Имено, рокот од три месеци е многу краток за Советот да може да обезбеди целосни и валидни податоци за конкретни случаи, со оглед дека почетните информации најчесто се резултат на известувањата односно претставките кои се поднесени до Советот, кои пак, најчесто не се доволни за да се покрене веднаш иницијатива.

Имајќи го во предвид сето погоре наведено, Советот уште во текот на 2020 година достави официјално барање до Министерството за информатичко општество и администрација, како предлагач и надлежен орган кој врши надзор на примената на Законот за административните службеници, во првата можност кога ќе се интервенира во овој закон, да се разгледаат овие прашања и да се направат соодветни измени, меѓутоа, вакви измени сеуште не се донесени.

III.2.12 Одржување на Регистри на Советот

Инспекцискиот совет, согласно член 18, точка 14 од ЗИН, има воспоставено и тековно одржува регистри за:

1. Регистар на закони и подзаконски акти според области на инспекциски надзор,
2. Регистар на инспекциски служби, вклучувајќи раководно лице,
3. Регистар на видови на инспектори,
4. Регистар на инспектори,
5. Регистар на лиценци за инспектор,
6. Регистар на извршени инспекциски надзори и
7. Регистар на претставки и предлози.

III.2.13 Воспоставување на софтверско решение за е – Инспектор

Инспекцискиот совет во текот на 2020 година започна со развивање на софтверско решение за автоматизација на инспекциската постапка и инспекциското работење „е-Инспектор“, како најсеопфатен и најважен инструмент во борбата за спречување на корупцијата.

Системот е-Инспектор ќе овозможи електронско поврзување и работење на сите 28 инспекциски служби под јурисдикција на Инспекцискиот совет и ќе придонесе за подобрување на институционалните капацитети и зголемување на меѓу институционалната соработка. За таа цел се преземени следните активности:

- Април 2019 година – подготвен е документот „Дизајн на новиот концепт на инспекцискиот информатички систем во Република Северна Македонија“,
- Ноември 2019 година – МИОА склучува Меморандум за соработка за развој на пилот софтверско решение за автоматизација на инспекциската постапка и инспекциското работење, со Центарот за развојни политики ИДЕАС ДеПо.
- Февруари 2020 година – ИДЕАС ДеПо склучува договор со компанијата ИТгма, Скопје, за развој на пилот софтверско решение, односно спроведување на првата фаза во изградбата на целиот систем, Статус на развојот на Е-инспектор МИОА склучува Меморандум за соработка за развој на пилот софтверско решение за автоматизација на инспекциската постапка и инспекциското работење, со Центарот за развојни политики ИДЕАС ДеПо

Системот е-Инспектор е поврзан на платформата за интероперабилност, која овозможува меѓусебно поврзување и користење на регистрите и базите на податоци помеѓу

државните органи и институции, за што на 27.07.2020 година, Инспекцискиот совет и Министерството за информатичко општество и администрација, склучија Договор за воспоставување на пристап за поврзување на повеќе посредни корисници на единствената околина преку единствен комуникациски клиент.

Системот е пуштен во пробна работа (Пилот фаза од неговиот развој) во средината на 2021 година. Во оваа фаза се вклучени три инспекциски служби, додека дополнителни 13 инспекциски служби (втора фаза) се вклучени во април 2024 година преку проектот е-Инспектор – продолжување на поддршката на инспекциските реформи во Република Северна Македонија, финансиран од Европска Банка за обнова и развој (втора фаза), а вклучувањето на останатите 12 инспекциски служби (трета фаза) е планирано во периодот 2025-2026 година, но вклучувањето на овие инспекциски служби на системот е-Инспектор ќе зависи од процесот на реорганизација на државната управа.

Во првата пилот фаза од развојот на платформата за автоматизација и дигитализација на инспекциското работење (е-Инспектор), во која беа вклучени Државниот пазарен инспекторат, Државниот инспекторат за труд и Државниот управен инспекторат, развиени се модулите за Планирање на инспекциски надзор врз основа на проценка на ризик, Спроведување на инспекциски надзор и IT help desk.

Во февруари 2022 година Инспекцискиот совет ја продолжи соработка со ЕБРД, преку проектот е-Инспектор – продолжување на поддршката на инспекциските реформи во Северна Македонија. Целта на проектот е автоматизација на инспекциската постапка преку развивање на 13 модули за електронизација на инспекциската постапка за 13 инспекциски служби (Државен инспекторат за земјоделство, Државен просветен инспекторат, Државен санитарен и здравствен инспекторат, Државен инспекторат за шумарство и ловство, Агенција за храна и ветеринарство, Државен инспекторат за транспорт, Државен инспекторат за животна средина, Државен инспекторат за енергетика, рударство и минерални сировини, Државен инспекторат за градежништво и урбанизам, Државен комунален инспекторат, Инспекторат за употреба на јазиците, Државен инспекторат за локална самоуправа и Државен девизен инспекторат), односно втората фаза од развојот проектот, кои ќе бидат дел од информацискиот систем е-Инспектор. Со целосно вклучување на платформата е-Инспектор на сите 13 инспекциски служби од втората фаза, односно април 2024 година, официјално заврши проектот е-Инспектор – продолжување на поддршката на инспекциските реформи во Република Северна Македонија, финансиран од Европска Банка за обнова и развој, но ИТ компанијата ИТгма согласно договорот има обврска да го одржува системот уште една година, односно до април 2025 година. Во 2022 година, Инспекцискиот совет ја обезбеди потребната хардверска опрема за дополнителните

13 инспекциски служби (преносни компјутери и печатари), со цел успешно приклучување на системот е-Инспектор и комплетирање на втората фаза од проектот.

Врз основа на развиените модули, во периодот од септември до декември 2023 година, се организираа обуки за сите 13 инспекциски служби. На обуките беа поканети сите инспектори, а обуките се реализираа во Инспитниот центар на Инспекцискиот совет. На инспекторите и номинираните администратори им беше претставен електронскиот систем за спроведување на инспекциски надзор, е-Инспектор, а по завршување на обуката инспекторите имаа интерактивни вежби директно во системот, при што раководните инспектори имаа обврска да креираат инспекциски налог за себе и за инспекторите преку системот и да спроведат по една постапка, при што се генерираа записници и решенија директно во системот.

За поголемите инспекциски служби, како што се Агенцијата за храна и ветеринарство, Државниот инспекторат за земјоделство и Државниот санитарен и здравствен инспекторат, спроведени се дополнителни обуки за користење на системот.

Во периодот од 15 декември 2023 година до крајот на февруари 2024 овозможено е тестирање на системот, од страна на сите инспектори, со цел да се откријат и пријават одредени неправилности и грешки при спроведување на инспекциската постапка преку системот.

Во април 2024 година целосно се вклучени на платформата е-Инспектор сите 13 инспекциски служби од втората фаза.

Во текот на 2024 година се реализирани следните дополнителни активности:

- Спроведен е мониторинг период од 30 дена за можна појава и решавање на технички проблеми при иницијално користење на системот е-Инспектор за сите вклучени инспекциски служби;
- Подготвено е ажурирано упатство за употреба на е-Инспектор и истото е поставено на платформата;
- Изработени се корисничките упатства (видео туторијали за секоја функционланост на системот) и истите се поставени на платформата;
- Поставени се двојзичните обрасци на записникот и решението на платформата;
- Развиена е функционалноста во системот за давање мислење по однос на шестмесечните извештаи.
- Изработена е Наставна програма за употреба на е-Инспектор и развиена е обуката SCORM, која е поставена на системот LMS – системот за електронско учење на Инспекцискиот совет, како дел од Годишната програма за генеричка обука на

инспекторите и како задолжителна обука за сите инспектори. Обуката е достапна за инспекторите од април 2024 година.

- Промоција на е-Инспектор од страна на Инспекцискиот совет преку брифинг и соопштенија за јавност.

Во врска со третата фаза од проектот, односно приклучување на останатите 12 инспекциски служби, која беше предвидена да се реализира во текот на 2023 година, истата не е започната од причина што втората фаза, односно развојот на модулите за 13-те инспекциски служби сеуште не е целосно реализирана и по завршување на истата ќе започне со реализација третата фаза, вклучување на преостанати инспекциски служби од развојот на процесот на инспекциски надзор. Дополнително, развојот на модулите на 12-те останати инспекциски служби, односно Агенција за лекови и медицински средства - Одделение за инспекциски надзор, Министерство за спорт - Сектор за инспекциски надзор, Дирекција за заштита и спасување - Сектор за генерален инспектор, Дирекција за радијациона сигурност- Одделение за инспекциски надзор, Државен архив на Република Македонија - Одделение за инспекциски надзор, Министерство за здравство - Сектор за хемикалии, Министерство за култура и туризам- Сектор за управен и инспекциски надзор, Министерство за транспорт - Капетанија на пристаништа Охрид, Министерство за социјална политика, демографија и млади - Сектор за инспекциски надзор во социјалната заштита, Управа за заштита на културно наследство, Управа за сигурност во железничкиот сообраќај и Центар за управување со кризи - Одделение за инспекциски надзор, кои во овој момент се организирани како внатрешни организациски единици во состав на органите на државната управа, ќе зависи директно од процесот на реорганизација и оптимизација на инспекциските служби кој се одвива како дел од сеопфатниот процес на реорганизација и оптимизација на јавната администрација и ќе бидат предмет на вклучување во електронскиот систем, во зависност од крајниот исход на реорганизацијата.

Во врска со осовременувањето на хардверската подготовка на преостанатите 12 инспекциски служби, Советот успеа да обезбеди преносни компјутери за сите инспектори со поддршка од Владата на РСМ и Државниот завод за статистика преку Договори за давање на трајно користење на движни ствари без надомест, со кои 88 преносни компјутери се доделени на трајно користење на 12-те инспекциските служби. Имајќи го во превид фактот дека не е започнат Развојот на модулите за овие 12 инспекциски служби, Инспекцискиот совет во овој момент нема оправданост за да започне постапка за јавна набавка на останатата опрема, односно решенија за печатење во возила.

Во текот на 2024 година, Инспекцискиот совет објави оглас за јавна набавка, со предмет на договорот на набавка - Изнајмување на облак (Cloud) платформа за хостирање

на системите на Инспекцискиот совет (системот е-Инспектор, ЛМС систем кој во себе вклучува е-учење, е-тестирање и одржување на конференции во живо и сопствен маил сервер за службена комуникација на службениот domeјн is.gov.mk, коишто овозможуваат поддршка во работењето на Советот) и склучи Договор за Изнајмување на облак (Cloud) платформа за хостирање на системите на Инспекцискиот совет кој е со важност од 12 месеци, односно до декември 2025 година.

Одржувањето на системот е-Инспектор е во рамки на проектот е-Инспектор – продолжување на поддршката на инспекциските реформи во Република Северна Македонија, поддржан од ЕБОР, од страна на ИТ компанијата ИТгма, која ги разви 13-те модули за приклучување на 13-те инспекторати на информацискиот систем за инспекциски надзор е – Инспектор (ДИЗ, ДИП, ДСЗИ, ДИШЛ, АХВ, ДИТранс, ДИЖС, ДИТИ, ДИГУ, ДКИ, ИУЈ, ДИЛС, ДДИ), до април 2025 година.

III.3 Соработка со други институции, организации, медиуми, јавност и меѓународна соработка

Инспекцискиот совет како координативно тело, во континуитет спроведува активности за унапредување на севкупниот инспекцискиот систем во Република Северна Македонија, што вклучува интензивна комуникација и соработка со домашни и странски институции и организации. Во таа насока во текот на 2024 година, остварени се следните резултати:

III.3.1 Соработка со ЕБОР

Соработката на Инспекцискиот совет со Европската банка за обнова и развој (ЕБОР) продолжи и во 2023 година, а истата заврши во март 2024 година. Имено, во февруари 2022 година започна со реализација проектот е-Инспектор – продолжување на поддршката на инспекциските реформи во Република Северна Македонија, поддржан од ЕБОР, чија основна цел е целосна автоматизација и електронизација на инспекциската постапка преку развивање на 13 нови модули за 13 инспекциски служби. Проектот заврши во март 2024 година, со што е-Инспектор е целосно оперативен, односно инспекциската постапка и надзорот инспекторите го спроведуваат преку системот.

Сите предвидени активности во рамки на проектот се реализирани во предвидените рокови. Во моментот, 16 инспекторати функционираат на продукциската околина, што значи дека инспекциските надзори ги спроведуваат преку е-инспектор. До формално завршување на проектот, инспекторите од сите инспекторати кои се на тестната околина, го тестираа системот. Целта на оваа активност беше отстранување на сите технички недостатоци и

подобрување на функционалностите на системот. Во текот на месец март 2024 година инспекторатите се поставени од тестна на продукциска околина, и со таа активност автоматски проектот се заврши, односно 16 инспекциски служби го спроведуваат инспекцискиот надзор преку е-Инспектор. Согласно Договорот за соработка, ИТ компанијата која го развиваше системот има обврска уште една година по завршување на проектот, да го одржува системот, односно до април 2025 година.

Дополнително, од досегашната соработка со ЕБОР, во рамки на проектот се изработија листи за проверка. Со цел да се испита задоволството и ефектот кој го имаат листите за проверка врз субјектите на надзор, од страна на проектниот координатор се подготви Анкетен прашалник, со 17 прашања. Прашалникот беше анонимен и доставен до субјектите на надзор преку четирите стопански комори (Сојуз на стопански комори, Стопанска комора на Северна Македонија, Стопанска комора на Северозападна Македонија и МАСИТ). Прашалникот беше доставен до неодреден број на субјекти на надзор, а се добија повратни одговори од вкупно 108 субјекти на надзор (правни лица). Врз основа на одговорите од прашалникот се изработи Анализа за употребата и влијанието на Листите за проверка при спроведувањето на инспекцискиот надзор. Од Анализата произлегоа препораки за инспекциските служби, кои беа доставени до сите инспекциски служби од страна на ИС, со цел да се земат во предвид. Дополнително, Советот достави допис со укажување до Државниот управен инспекторат при спроведување на инспекциски надзор, а во врска со примената на Законот на инспекциски надзор да обрне посебно внимание за соодветната примена на одредбите кои се однесуваат на обврската за доставување на Листите за проверка, и воедно ги објави Корисните информации за употребата, улогата и значењето на листите за проверка на својата веб страница.

III.3.2 Соработка со Државната комисија за спречување на корупција (ДКСК)

Советот успешно и континуирано соработува со ДКСК на сите полиња од заеднички интерес.

Советот на 31.03.2022 година склучи Меморандум за соработка со Државната комисија за спречување на корупција. Целта на овој Меморандум е промовирање на соработка и размена на меѓусебни искуства, координација и водење заеднички договорени активности во согласност со законските надлежности на двете Страни, особено преку:

1. Соработка и постојан дијалог за размена на знаења и практични искуства во областа на превенцијата и репресијата на корупцијата и судирот на интереси, и јакнењето на личниот и институционалниот интегритет;

2. Организирање на работни средби за размена на позитивни практики и информации за зајакнато функционирање на Државната комисија и Советот, како и нивните стручни служби;
3. Размена на податоци и позитивна пракса при постапување по предмети од областите на законска надлежност на Државната комисија и Советот;
4. Подготвување, организација и спроведување на обуки за инспекторите вработени во инспекциските служби под јурисдикција на Советот;
5. Други активности, со кои на партнерска основа, може да се остваруваат целите на Меморандумот.

Имено, како резултат на успешната соработка меѓу Советот и ДКСК во Годишната програма за генерички обуки на инспекторите за 2022 година беше вклучена нова тема: Спречување на корупцијата, која Советот ја изработи во соработка со ДКСК. Оваа обука инспекциските служби можеа да ја вклучат во Годишниот план за индивидуално и стручно усовршување и обука на инспекторите, како една од најмалку трите генерички обуки коишто се вклучуваат од Годишната програма.

Советот како дел од Национална стратегија за спречување на корупција и судирот на интереси 2021-2025, е назначен за надлежна институција заедно со ресорните министерства кои имаат инспекциски служби, како вклучени институции, да ја спроведат активноста Анализа на законските надлежности на инспекциските служби, чија цел е јакнење на надзорните и контролните механизми, преку прецизирање и разграничување на надлежностите на одделни инспекциски служби. Со спроведување на оваа Анализа ќе се реши проблемот на нејасно и непрецизно утврдени надлежности и преклопување на надлежностите помеѓу инспекторатите. За таа цел, односно прецизирање и разграничување на надлежностите на инспекциските служби, Инспекцискиот совет побара од сите инспекциски служби коишто се под надлежност на Советот, да достават конкретни предлози за измена на материјалните закони по кои постапуваат и во кои детектирале преклопувања на надлежности со други инспекциски служби. По добиените податоци Инспекцискиот совет во вториот квартал на 2023 година изготви Извештај во врска со преземените активности согласно Националната стратегија за спречување на корупција и судирот на интереси 2021-2025 и истиот го достави до ДКСК.

Дополнително, Инспекцискиот совет преку ВЕБ порталот за следење на имплементацијата на Националната стратегија за спречување на корупцијата и судирот на интереси 2021-2025 (www.portal.dksk.mk), како и во претходните години, така и во 2024 година, изврши еваулација за 2024 година, за степенот на реализација на активностите од

НС 2021-2025, со сеопфатно образложение за преземените дејствија во насока на исполнување на активноста за која Инспекцискиот совет е надлежна.

Државната комисија за спречување со корупција, на почетокот на 2022 година, започна со пилотирање на процесот на имплементација на системот на интегритет како темел на доброто управување во државните институции, а Инспекцискиот совет беше една од петте избрани пилот институции кои ќе започнат со целосна имплементација на овој систем. Така, на 27.02.2022 година, Инспекцискиот совет донесе Политика за интегритет и назначи лице за интегритет кое ќе учествува во програмата за обука и менторирање на Државната комисија за спречување на корупцијата. Системот за интегритет е воспоставен на начин да овозможи државните органи и институции од јавниот сектор да работат и да ја извршуваат својата надлежност почитувајќи ги законите и во согласност со највисоките етички стандарди. Системот за интегритет почива на следните елементи кои претставуваат своевидни стандарди за интегритет:

- Заштитата на јавниот интерес и спречувањето на судирот на интереси;
- Почитување на етичкиот кодекс кој е релевантен за позицијата на службеното лице;
- Управување со човечките ресурси врз основа на систем на заслуги и квалификации;
- Наменско, рационално и ефикасно управување со јавните ресурси;
- Транспарентност и пристап до информациите од јавен карактер;
- Заштитено пријавување од укажувачи и
- Управување со квалитет

Со цел воспоставување и зајакнување на Системот за интегритет во Инспекцискиот совет, Советот во текот на 2022 година, покрај веќе постоечките внатрешни процедури кои регулираат дел од елементите за интегритет, донесе Процедура за заштитено внатрешно и надворешно пријавување во Инспекцискиот совет, Правила за постапување со подароци, погодности и гостопримства и измени и дополни неколку постоечки внатрешни процедури со цел зајанување на Системот за интегритет во Инспекциски совет. Во текот на 2024 година беше планирано да се подобрува Системот на интегритет преку имплементација на ISO систем за управување со квалитет, како и дополни и измени на останатите внатрешни процедури на Инспекцискиот совет и организирање на обуки за вработените за Системот на интегритет.

III.3.3 Соработка со Министерството за јавна администрација

Во текот на 2022 година Министерството за информатичко општество и администрација започна активности за изработка на новата Стратегија за реформа на јавната администрација (2023-2030). Инспекцискиот совет, како координативно тело на инспекциските служби, од јули 2022 година и во текот на целата 2023 и 2024 година е вклучен во креирање на Стратегијата за реформа на јавната администрација (2023-2030), во III Приоритетна област- Одговорност, отчетност и транспарентност, со следните мерки и активности:

- **Мерка 1 - Целосно воспоставување и развој на електронскиот систем за дигитализација на инспекциската постапка и инспекциското работење – „е-Инспектор“**

Активност 1 - Развој на модули за вклучување на 13 приоритетни инспекциски служби во електронскиот систем „е-Инспектор“.

Активност 2 - Развој на модули за вклучување на останатите 12 инспекциски служби во електронскиот систем „е-Инспектор“.

Активност 3 - Осовременување на хардверска подготовка на останатите 12 инспекциски служби.

Активност 4 - Развој на останатите процеси (модули) од електронскиот систем: Управување со задачи, Управување со средства, Управување со претставки и предлози, Управување со човечки ресурси, Подготовка и одобрување на други документи.

- **Мерка 2 - Зголемена транспарентност на инспекциските служби**

Активност 1 - Унифицирање на веб страните на инспекциските служби

Активност 2 - Поврзување на веб страните на инспекциските служби со системот е-Инспектор

Мерките и активностите се имплементирани во Стратегија за реформа на јавната администрација (2023-2030). За Мерка 1 предвидена е целосна реализација на сите активности до крај на 2025 година, а за Мерка 2 до крај на 2027 година.

Во февруари 2024 година Министерството за јавна администрација во соработка со СИГМА започна со спроведување на оценската мисија согласно начелата на јавната администрација на СИГМА, најпрво со одговарање на прашалник во системот на СИГМА – PAR.IS, по што следеше фазата на спроведување интервјуа со претставници на органите на

државната управа и на други институции. За потребите на оценската мисија на СИГМА, Инспекцискиот совет одговори на прашањата коишто се од негова надлежност од Тематска област 2: Развој и координација на политики (Policy development and coordination), Начело 6: Имплементација и евалуација на политиките (Policy development and coordination) и прашањето коешто се однесува на Моделите за управување со квалитет кои се имплементирани во органите на државна управа, државните органи, агенциите и инспекциските служби од централна власт.

Покрај тоа, со цел обезбедување релевантни информации и податоци потребни за оценската мисија, Министерството за локална самоуправа, задолжено за координација на процесот на обезбедување на потребните информации за Принципот 14 -Одговорностите се јасно распределени помеѓу нивоата на власта, прифаќајќи го принципот на супсидијарност и локална автономија и олеснувајќи ја меѓуинституционалната координација со ефективни механизми за надзор, Индикатор 14.1. Управување со повеќе нивоа, побара податоци од Инспекцискиот совет, односно одговарање на прашања, коишто беа доставени наративно и поткрепени со електронска верзија на сите документи коишто се бараа во прашањата.

Во март 2024 година претставници на Инспекцискиот совет одржаа состанок со претставници на СИГМА, на којшто се разговараше за поедноставување на процедурите и барањата за инспекциски надзор, постоење на предуслови за спроведување на инспекциски надзор на пропорционален начин, планирање и координација на инспекцискиот надзор, информирање и комуникација за инспекцискиот надзор и воедно се разјаснуваа и дополнуваа одговорите и материјалите на Советот поставени во системот на СИГМА – PAR.IS.

III.3.4 Соработка со УСАИД проектот „Партнерство против корупција“

Инспекцискиот совет беше вклучен во УСАИД проектот „Партнерство против корупција“ (USAID-funded project Partnership Against Corruption), а неговата цел беше воспоставување партнерство со Владата на Република Северна Македонија за да се идентификуваат заедничките приоритети и заеднички да се развијат и да се ко-инвестира во активности коишто ги зајакнуваат системите на национално ниво за намалување на институционалната ранливост на корупција, како и за Владата и другите антикорупциски субјекти да преземат активности за справување со корупцијата кога таа ќе се појави. Проектот ги ангажираше државните субјекти за да го подобрат владиното функционирање, соработката и координацијата и за да ја зголемат транспарентноста на начини кои ги намалуваат можностите за корупција, со фокус на секторските и институционалните пристапи за проценка на ризикот.

Во текот на 2024 година Советот одржа два технички состаноци со претставници на УСАИД, Државната комисија за спречување на корупција, Државниот завод за ревизија, Бирото за јавни набавки и Јавното обвинителство и истите имаа за цел преку развој на интерактивна дискусија и размена на искуства, идентификување на недостатоците и предизвиците во подготовката и изработката на случаите за корупција и насочување на истражните процеси во согласност со соодветните институционални надлежности, а со крајна цел да се оптимизира работата и да се воспостават протоколи за минимизирање на преклопување на работата.

За потребите на Инспекцискиот совет, во рамките на овој проект, беше предвидено развивање на генеричка обука за инспектори од Тема 1.16 од Годишната програма за генерички обуки за инспекторите за 2025 година – „Пријавување на кривично дело против субјект на инспекциски надзор и пријавување на корупција при спроведување на инспекциска постапка“, којашто е неопходна за подобрување на професионалните и стручните компетенции на инспекторите.

III.3.5 Учество во Националната развојна стратегија (НРС)

Националната Развојна Стратегија 2024-2044 (НРС) е сеопфатен стратешки документ кој ги дефинира главните национални развојни цели, стратешки области и приоритети за забрзан, инклузивен, рамномерен, родово одговорен и одржлив развој на Република Северна Македонија, во согласност со аспирациите на земјата за влез во Европската Унија до 2030 година и заложбата за одржлив развој во рамките на Агендата 2030.

Во текот на месец октомври 2024 година се одржа првиот работен состанок на Работниот комитет на Националната развојна стратегија на којшто учествуваа претставници на Инспекцискиот совет и на којшто се презентираа достигнувањата во однос на НРС, се направи преглед на оперативната структура на НРС и се појасни улогата на Работниот комитет на НРС како помошно тело на Националниот совет за развој. Улогата на работниот комитет е обезбедување експертска и техничка поддршка, спроведување техничка подготовка на текстот на Стратегијата и на текстот на Програмата за спроведување на Стратегијата во текот на нивната подготовка, ажурирање и ревизија.

Во работниот комитет на Националниот совет за развој, Инспекцискиот совет со свои претставници од редот на административните службеници, учествуваше на неколку последователни работилници и тркалезни маси, со цел креирање политики за операционализација на НРС на тема Дигитализација, стратешка област – Владеење на правото и добро управување.

III.3.6 Учество во Национално координативно тело за дискриминација

Работата на Националното координативното тело за дискриминација ја координира Министерството за социјална политика, демографија и млади и негови задачи се промовирање на концептот за еднаквост и недискриминација во политиките на јавните институции и државни органи, следење на интеграцијата на концептот за еднаквост и недискриминација во секторските политики во соработка со социјалните партнери, здруженијата на граѓани, јавните институции и државните органи од соодветните области, следење на прогресот на хармонизација на националното законодавство со законодавството на Европската Унија и меѓународните стандарди од областа на еднаквоста и недискриминацијата, учество и давање насоки во процесот на подготовка на Стратегијата за еднаквост и недискриминација, како и нејзиното спроведување, следење на реализацијата на законските, подзаконските и други стратешки документи од областа на еднаквоста и недискриминација, носење програма за работа и информирање на Владата на Република Северна Македонија за својата работа преку поднесување на годишен извештај.

Согласно Решението за именување на координатор, заменик координатор, членови и заменици членови на Националното координативно тело за следење на состојбите со недискриминација и реализацијата на законите, подзаконските акти и стратешки документи во оваа област („Службен весник на РСМ“ бр.218/22), од редот на Инспекцискиот совет именувани се член и заменик член, коишто активно учествуваа на седниците и работните групи на Координативното тело. Во текот на нивната работа учествуваа во разгледување на прашања и теми од надлежност на Координативното тело и во расправата по истите, предлагаа заклучоци и препораки, поднесуваа извештаи за спроведувањето на обврските кои ги презеле во согласност со програмата, споделуваа информации, податоци и извештаи со цел меѓусебно информирање и преземаа мерки и активности за спроведување на Акцискиот план 2022-2024 година за спроведување на Националната стратегија за еднаквост и недискриминација 2022-2026 година.

III.3.7 Учество во Националниот совет за формализирање на неформалната економија

Владата на Република Северна Македонија, на 189-та седница одржана на 3 октомври 2023 година, донесе Одлука за формирање на Национален совет за формализација на неформалната економија, како дел од активностите за формирање на институционална инфраструктура кои беа предвидени во рамките на Стратегијата за формализирање на неформалната економија 2023 - 2027 година, со Акциски план за формализирање на неформалната економија 2023 - 2025 година.

Национален совет за формализација на неформалната економија е формиран заради насочување на мерките и активностите согласно Стратегијата за формализирање на неформалната економија 2023-2027 година, со Акциски план 2023-2025 година и дефинирање на нови стратешки насоки и препораки за намалување на неформалната економија и истиот го сочинуваат 20 членови кои се претставници на највисоко ниво од институциите во чија надлежност се активностите на намалување на неформалната економија (листа на членови во прилог - Одлука).

За таа цел, како член во Националниот совет беше назначен и Претседателот на Инспекцискиот совет кој учествуваше на првиот состанок на 27.10.2023 година. Исто така во врска со формализирањето на неформална економија Владата на Република Северна Македонија, на седница одржана на 10 октомври 2023 година, го донесе Решението за назначување на претседател, заменик претседател, членови и заменици на членови на Меѓуресорското тело за координација на активностите за спроведување на Стратегијата за формализирање на неформалната економија 2023 - 2027 година, со Акциски план за формализирање на неформалната економија 2023 - 2025 година, во кое тело како член беше назначен надлежниот член во Советот за Област 1, а како заменик Генералниот секретар на Инспекцискиот совет, кои учествуваа на состаноците одржани за таа цел.

III.4 Подобрување на работењето на Советот

Од исклучително значење за постигнување на резултатите од Годишниот план за работа, беше зајакнувањето на Советот и особено неговото место во инспекцискиот систем на државата. Токму овие „внатрешни“ прашања имаа највисок приоритет во текот на 2024 година, при што беа планирани да се остварат следните резултати:

III.4.1 Вработување на стручни административни службеници

Остварувањето на предвидените цели и приоритети на Советот се во директна зависност со бројот и структурата на службеници вработени во стручно – административната служба. Бројот на службеници вработени во службата, заклучно со 31.12.2024 година, изнесува 11 (од кои 2 се во мирување) од предвидените 38, односно 26,3 %.

III.4.2 Пополнување на работни места во Инспекциски совет

Во текот на 2024 година, Инспекцискиот совет согласно Годишниот план за вработување за 2024 година имаше добиено согласност за едно вработување и три унапредувања, меѓутоа со оглед на тоа што 2024 беше изборна година, постапките за вработување и унапредување не беа спроведени.

Во текот на 2024 година стручната служба на Советот е намалена за двајца административни службеници, од кои едното работно место – раководител на Одделение е испразнето по барање на административен службеник за престанување на работниот однос, согласно член 98 став 1, алинеја 2 од Законот за административни службеници, а додека второто работно место – советник, е испразнето со спогодба за мобилност преку трајно преземање на вработен од еден во друг орган, односно од Советот е трајно преземен во друга институција. Исто така, работните места на двајца административни службеници се со статус „мирување“ бидејќи еден од нив е избран за претседател на Инспекцискиот совет, а другиот е назначен за генерален секретар на Советот.

Навидум, со ваков потенцијал на човечките ресурси, не може да се очекува успешно спроведување на законските надлежности и обврски на Советот, меѓутоа мора да се нагласи дека стручно-административната служба на Советот и покрај недоволната екипираност, ефикасно и навремено ги извршува надлежностите на Инспекцискиот совет, особено функциите за координирање и следење на работата на инспекциските служби, спроведувањето на обуки и испити за стекнување на лиценца за инспектори и одржување и унапредување на информацискиот систем за управување со инспекцискиот надзор е-Инспектор.

III.4.3 Стратешки план на Советот 2024 – 2026 година

Инспекцискиот совет е сосредоточен на доследно и сеопфатно спроведување на процесите на реформа на јавната администрација, а во тој контекст и на инспекцискиот систем. Целта е ефикасно и ефективно задоволување на потребите и барањата на граѓаните и деловната заедница, преку развој на ефикасна и транспарентна инспекциска служба, како дел од јавната администрација, која ќе се потпира на интензивна дигитализација и оптимална структура. Процесот на континуирано стратешко планирање овозможува најдобра платформа за ефикасно спроведување на надлежностите на Инспекцискиот совет, и обезбедува гаранција за донесување на клучните одлуки, кои ќе овозможат остварување на визијата. Во тој контекст, Стратешкиот план на Инспекцискиот совет, ја поставува визијата за развој и одржливост, не само на институцијата, туку и на целокупниот инспекциски систем во Република Северна Македонија. Стратешкиот развој ќе се реализира низ неколкуте програми, дефинирани во Стратешкиот план на Советот за периодот 2025-2027 година. Планот ја идентификува одговорноста за спроведувањето на предвидените активности, ја определува временската рамка и показателите за успешност, преку кои ќе се следи спроведувањето на програмите, но и потребните човечки и финансиски ресурси за нивно спроведување. Сепак, остварувањето на утврдените приоритети и цели, бара висока професионалност на сите членови на Инспекцискиот совет и стручно – административната

служба, но и нивна целосна посветеност на постигнување на посакуваните резултати. Се разбира, целосниот успех зависи и од останатите заинтересирани субјекти, пред се инспекциските служби, без чија поддршка и соработка, тоа нема да биде можно.

Главните развојни цели на Инспекцискиот совет, произлегуваат од неговите законски надлежности. Во наредниот тригодишен период, Инспекцискиот совет ќе се фокусира на целосно и доследно спроведување на законската регулатива за инспекциски надзор донесена во текот на 2019 година, спроведување на процесите на реформи во јавната администрација односно, реорганизација на инспекцискиот систем преку оптимизација на инспекциските служби за овозможување на ефикасно и ефективно и економично работење на истите, како и на сопственото доизградување и зајакнување на капацитетите за вршење на законските надлежности.

Во овој контекст Инспекцискиот совет има поставено пред себе повеќе стратегиски приоритети и цели, кои треба да бидат реализирани во периодот 2025-2027 година.

➤ **Приоритет 1 Автоматизиран и дигитализиран систем за следење и координација на работата на инспекциските служби**

Цел 1 – Целосна усогласеност, поедноставување и хармонизација на материјалните закони со Законот за инспекциски надзор,

Цел 2 – Спроведување на дигиталната платформа „е-инспектор“ во сите инспекциски служби на централно ниво,

Цел 3 – Воспоставување на внатрешни стандардни оперативни процедури за преземање дејства и постапување по примени информации,

Цел 4 – Засилување на улогата на Инспекцискиот совет, особено во координацијата на инспекциските служби,

➤ **Приоритет 2 Одржлив и дигитализиран систем за стручно усовршување и обука на инспекторите во инспекциските служби**

Цел 1 – Континуирана надградба на платформата за електронско учење на кандидатите за инспектори на општинско и централно ниво, како и на инспекторите во сите инспекциски служби на централно ниво,

Цел 2 – Спроведување на годишните програми за генеричка обука на инспекторите на централно ниво, како и на Програмата за интерактивна обука за стекнување со лиценца за инспектор,

Цел 3 – Подобрување на имиџот на инспекторите во Република Северна Македонија со високо ниво на генерално познавање на предметните области и развиени вештини и компетенции на инспекторите и кандидатите за инспектори,

Цел 4 – Воспоставување на професионална средина за обуки и јадро од високо професионални обучувачи инспектори,

➤ **Приоритет 3 Зајакнување на капацитетите на Инспекцискиот совет**

Цел 1 – Зајакнување на организациската поставеност на Инспекцискиот совет и целосно екипирање на сите сектори и одделенија,

Цел 2 – Воспоставување на програми за обука на вработените во Инспекцискиот совет, за систематско развивање на нивните вештини, знаења и однесување, потребни за исполнување на стратегиските приоритети и цели,

Цел 3 – Подобрување на активната транспарентност, отворени податоци за јавноста и поедноставен пристап до нив,

Цел 4 – Воспоставување на одржливи стратегиски партнерства и склучување на договори со релевантни заинтересирани страни, вклучувајќи меѓународни организации и асоцијации поврзани со инспекциските служби, инспекциски служби, министерства и други државни органи, стопански комори, невладини организации и донаторска заедница,

Цел 5 – Подигнување на свеста на граѓаните и на бизнис заедницата и обезбедено целосно разбирање (медиумско/јавно/политичко), за функцијата, улогата и значењето на Советот во процесот на реформата на јавната администрација.

III.4.4 Годишен план за работа на Советот за 2025 година

Годишниот план за работа на Инспекцискиот совет за 2025 година е донесен врз основа на повеќеслојниот делокруг на работа на Советот, утврден во Законот за инспекциски надзор (Службен весник на РСМ бр. 102/19, 272/24 и 22/25), како и на приоритетите содржани во Стратешкиот план на Советот (2025-2027), со особено внимание на спроведување на обврските кои за Советот произлегуваат од приоритетите на Владата на Република Северна Македонија.

Клучните приоритети за 2025 година, се утврдени во областите на четирите програмски рамки, и тоа:

1. Следење на спроведувањето на законските прописи за инспекциски надзор

- Давање мислења на законите и подзаконските акти од областа на инспекцискиот надзор со цел нивно усогласување со Законот за инспекциски надзор
- Давање предлози за изменување и дополнување на закони
- Давање на налог за вршење на единечен и заеднички инспекциски надзор

2. Клучни производи и услуги на Советот

- Обработка и анализа на месечни планови за работа на инспекциските служби,
- Обработка и анализа на Извештај за оценување на учинокот на инспекторите,
- Донесување на Годишна програма за генерички обуки на инспекторите за 2026 година,
- Анализа на индивидуалните годишни планови за стручно усовршување и обука на инспекторите во инспекциските служби,
- Организирање и спроведување на генеричка обука на инспекторите,
- Организирање и спроведување на интерактивна обука за инспектор,
- Издавање и одземање на лиценца на инспектор,
- Постапување по претставки на физички и правни лица,
- Одржување на Регистрите на Советот,
- Надградба, управување и одржување на електронската платформа е-инспектор,
- Учество во подготвување на законски и други проекти во надлежност на други органи на управата,
- Изработка на Информација за кадровска екипираност на инспекциските служби во РСМ, со План за доекипирање за периодот од 2024-2025 година.

3. Соработка со други институции, организации, медиуми, јавност

- Потпишување на два меморандуми за соработка со сродни институции во Регионот,
- Управување и одржување на веб страницата на Советот,
- Активно учество во креирање на Стратегија за реформа на јавната администрација 2023-2030 година,
- Активно учество во креирање на Стратегија за формализирање на неформалната економија 2023 – 2025 година,
- Активно учество во креирање на Национална стратегија спречување на корупцијата и судирот на интереси 2021-2025 година,
- Активно учество во креирање на Национална стратегија за еднаквост и недискриминација 2022-2026 година,
- Активно учество во креирање на Националната развојна стратегија 2024 -2044,
- Активно учество во проектот на УСАИД „Партнерство против корупција“,

- Редовни средби со инспекциските служби,
- Состаноци со други институции.

4. Подобрување на работењето на Советот

- Вработување на административни државни службеници,
- Донесување на Годишен извештај за работа на Советот 2024 година,
- Донесување на Стратешки план на Советот 2026 – 2028 година,
- Донесување на Годишен план за работа на Советот за 2026 година,
- Спроведување на обуки за стручно-административната служба на Советот,
- Зголемување на базата на инспектори обучувачи.

III.4.5 Спроведување на обука за службениците во стручно-административната служба на Советот

Планираните генерички обуки за 2024 година (согласно Законот за административните службеници) вработените административни службеници во Советот, од технички причини ги немаат реализирано. Истите требаше да се спроведат преку Системот за управување со учење на Министерството за информатичко општество и администрација.

Во септември 2024 година, еден административен службеник ја посети Обуката за обучувачи/ки за собирање на податоци за мерење на дискриминација, во рамки на проектот „Рамноправноста низ призма на статистиката“, спроведуван од страна на Асоцијација за демократски иницијативи (АДИ) од Гостивар и ХОПС – Опција за здрав живот Скопје, а финансиски поддржан од Европската Унија во рамки на програмата за грантови „Поддршка на граѓанското општество“, Европскиот инструмент за демократија и човекови права.

Во првата половина на декември 2024 година, еден административен службеник ја посети обуката за „Е - пазар за набавки од мала вредност“, организирана од страна на Бирото за јавни набавки.

Во втората половина на декември 2024 година, двајца административни службеници ја посетија обуката за користење на ИТ алатката преку која се внесуваат податоци за подготовка на годишните и полугодишните извештаи за имплементација на акцискиот план на Стратегијата за реформа на јавна администрација, организирана од страна на Министерството за јавна администрација.

III.4.6 Одржување и надградба на ИТ системите во Инспекциски совет

Во Инспекцискиот совет во текот на 2024 година продолжи тековното одржување и надградба на ИТ системите со кои Советот располага, и тоа:

- Хостирање и администрација на софтверското решение е-Инспектор - систем за инспекциски надзор за автоматизација на инспекциската постапка и инспекциското работење.
- Хостирање одржување и администрација на WEB страна, односно континуирано додавање на нови содржини и информации поврзани со работата на Инспекцискиот совет. Изработена е web страна со нов изглед, прилагодена за приказ подеднакво добро на десктоп компјутери и мобилни уреди, со зголемена безбедност од сајбер напади. Во секое време можат да се преземат документи, да се поднесе претставка, пронајде инспектор или инспекциска служба, преземат извештаи за работата на Инспекциски совет итн.
- Хостирање, одржување и администрација на системот за управување со учење ЛМС на Инспекцискиот совет, односно извршена е надградба на истиот за зголемена заштита од сајбер напади, а во интерес на непречен пристап на инспекторите и кандидатите за инспектори до соодветните обуки, како и спроведување на теоретски испит за стекнување на лиценца за инспектор. Додадени нови генерички обуки за инспекторите на системот за управување со учење, како и спроведени Интерактивни обуки за кандидати за инспектори и променети се испитните прашања во согласност со промените на ЗИН.
- Хостирање, одржување и администрација на платформа за реализирање на web-конференциско поврзување (виртуелна училница) BigBlueButton, на која инспекторите и кандидатите за инспектори, како и вработените во Инспекцискиот совет имаат можност за спроведување на онлине обуки или состаноци, без временско ограничување и ограничување во бројот на учесници, со можност за зачувување на истите за подоцнежна употреба.
- Хостирање и администрација на е-маил сервер, односно конфигуриран е нов е-mail сервер на Инспекцискиот совет, на кој е поставен надграден филтер на спам пораки, изработени скрипти за дистрибуција на е-маил пораките, зголемена заштита од сајбер напади и инсталирани филтри за спречување на дистрибуција на фишинг и спам е-маил пораки, како и заразени фајлови.

За сите овие услуги да бидат на располагање во континуитет и без никаков застој, Инспекцискиот совет располага со 12 сервери кој се поставени на Cloud платформа, со обезбедена 99.5% достапност на услугите, примарна и секундарна локација на податочен центар, заштитени со "огнен ѕид", односно firewall со IPS/IDS, заштита од DDoS напади и

application control, имплементирано систем за управување со безбедноста на информациите ISO 27001. Дополнително е обезбедена услуга за правење целосна (full) и инкрементална (incremental) резервна копија, како и репликација на системите на секундарен податочен центар.

Во просториите на Инспекцискиот совет дополнително се поставени уште два сервери, и тоа: еден сервер со инсталиран Windows Server 2022 Standard – Active Directory, кој се користи за вработените во Инспекциски совет и друг сервер со инсталиран клиент за размена на информации со платформата на интероперабилност, кој се користи за потребите на е-Инспектор.

IV. БУЏЕТ И ФИНАНСИСКО РАБОТЕЊЕ

Вкупниот одобрен буџет за 2024 година на Инспекциски совет, изнесуваше 40.551.000,00 денари, согласно Буџетот на РСМ за 2024 година („Службен весник на РСМ“ бр. 283/2023 од 28.12.2023 година). Во текот на годината, Буџетот на Инспекциски совет е намален на 31.439.000,00 денари, по барање на Советот, и тоа во најголем дел се должи на намалување на износ од 6.343.000,00 денари, од причина што реализацијата на планираната активност за развој на процесот на инспекциски надзор на системот е-Инспектор (трета фаза, вклучување на останати служби) ќе зависи директно од процесот на реорганизација и оптимизација на инспекциските служби кој се одвива како дел од сеопфатниот процес на реорганизација на јавната администрација и овие останати служби ќе бидат предмет на вклучување во електронскиот систем е-Инспектор, во зависност од крајниот исход на реорганизацијата. Буџетот од 31.439.000,00 денари е реализиран со 95.70%, односно реализирани се 30.087.655,00 денари и тоа: 25.006.957,00 денари за Плати и надоместоци на вработените, 4.797.250,00 денари за Стоки и услуги и 283.448,00 денари за Капитални расходи. Во 2025 година Инспекциски совет ќе располага со буџет од 35.353.000,00 денари, согласно Буџетот на РСМ за 2025 година („Службен весник на РСМ“ бр. 254/24 од 16.12.2024 година) распределен на соодветни групи на расходи прикажани во Табела 13 Буџет на Инспекциски совет за 2025 година. Одобрените средства ќе бидат доволни за трошоците за редовното работење на Советот, како и за одржување и хостирање на системот „ е-Инспектор “ и платформата за е-учење ЛМС.

Табела 13 Буџет на Инспекциски совет за 2025 година

РБР	Опис	Расходи од Буџет
1.	Плати и надоместоци на вработените	26.487.000,00
2.	Стоки и услуги	6.216.000,00
3.	Капитални расходи	2.650.000,00
ВКУПНО		35.353.000,00

V. ЗАКЛУЧОЦИ

Во Годишниот план за работа на Советот за 2024 година, се идентификувани пет ризици, чие појавување може да влијае на загрозувањето на редовното работење и остварувањето на планираните цели и резултати. Тие ризици се:

- Ненавремено и нецелосно функционирање на дигиталната платформа „е-Инспектор“
- Ненавременото и нецелосното пополнување на работните места во согласност со Актите за организација и систематизација на работните места во Инспекцискиот Совет.
- Неусогласеност на материјалните закон со Закон за инспекциски надзор и
- Оневозможување на процесот на стручно усовршување и обука на инспекторите и кандидатите за инспектори
- Оневозможување на реализација на доставените иницијативи за покренување на дисциплинска одговорност од страна ИС.

Спроведувањето на Планот за работа во 2024 година, сериозно зависеше од појавата на ризици кои го загрозуваат редовното работење.

Недоволна екипираност на Инспекцискиот совет, претставува сериозен и најголем ризик кој може да влијае на ефикасноста и ефективноста на извршување на обврските кои произлегуваат од Законот за инспекциски надзор. Во моментот на изготвување на овој Извештај во стручната служба на Советот се пополнети 11 работни позиции (од кои две се во мирување), иако се систематизирани 38 работни места. Тоа значи дека Советот во текот на 2025 година треба да функционира со само 9 пополнети работни позиции во стручно-административната служба, што претставува сериозен ризик при спроведување на законските надлежности и обврски на Советот. Инспекцискиот совет има потреба од итно зајакнување на човечките капацитети, во сите 3 сектори и независното Одделение за финансиски прашања.

Сепак, како што може да се заклучи од презентираниите информации во овој Извештај, Советот во 2024 година, не само што успеал добро да се справи со предвидените ризици, тоа уште подобро го направил и со непредвидениот ризик, навремено и професионално ги исполнил сите свои законски надлежности согласно позитивните законски прописи, ја проширил соработката со повеќе домашни и странски институции и

институции од невладиниот сектор и и успеал успешно да го координира развојот и надоградувањето на системот е-Инспектор

Врз основа на сето погоре, Советот им препорачува на Собранието на РСМ и на Владата на РСМ да го разгледаат Годишниот извештај за работа на Инспекцискиот совет за 2024 година, како материјал за информирање.